

Proletari din toate țările, uniți-vă!

CITIȚI

BIBLIOTECA „VEAC NOU“ nr. 8

V. POPOV

FIERBE OȚELUL

(FRAGMENTE)

(pag. 9-10)

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

34 (858)

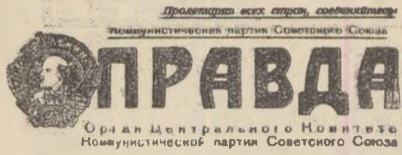
Anul XVII, 25 august 1961

12 PAGINI 1 LEU

Topografi pe șanlierul hidrocentralei de la Nurek

„Presă sovietică în documente“

Editura pentru literatură politică din Moscova a publicat volumul „Presă sovietică în documente“, cuprinzând cele mai importante documente de partid referitoare la problemele presei: Hotăriri și Rezoluții adoptate de Congrese, Conferințe, Plenare ale C.C. al P.C.U.S., cuvântări rostite de N. S. Hrușciov privitoare la sarcinile presei, hotăriri și directive ale Comitetului Central al P.C.U.S.

Impărțit în opt capitole, volumul se deschide cu salutul adresat de C.C. al P.C.U.S. primului Congres al ziariștilor sovietici.

Documentele cuprinse în primul capitol oglindesc activitatea desfășurată de organele de presă bolșevice în perioada prer evoluționară; capitolul doi include materiale care subliniază rolul presei ca adevărată armă ideologică a partidului. Capitolul trei oglindește rolul presei în construcția economică, iar cel de al patrulea — activitatea ei în reflectarea problemelor muncii de partid și de stat.

Muncă de masă și mășcării corespondenților voluntari, dezvoltării inițiativelor activității obștești le este consacrat capitolul cinci. În următoarele capitole cititorul poate afla materiale despre rolul și sarcinile presei și literaturii în lupta pentru comunism.

Cunoscutul grafician lituanian Jonas Kuzminskas se pregătește pentru expoziția de artă plastică în cinstea oelului de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. Citeva lucrări închinat lui pentru popoarele Africii pentru independență națională. În fotografia noastră: Jonas Kuzminskas lucrând la gravura în litografie: „Jos colonialismul“.

Un doc pluteste pe Atlantic

Spintecind valurile Atlanticului, o armadă neobișnuită înaintează încet. În frunte se află cel mai mare petrolier sovietic: „Pekin“. Dincolo de pupa, ca niște coarde se întind două cabluri de oțel. La o bună depărtare de „Pekin“ se înalță o construcție neobișnuită pentru întinderile Oceanului și anume: un doc plutitor.

Lungimea gigantului de oțel este de 250 de metri, iar suprafața punții de un hectar și jumătate! La orizont se profilează două turnuri de câte douăzeci de metri înălțime! Pontoane cu o uriașă putere de ridicare, scufundate la o adâncime de nouă metri, alcătuiesc originala „temelie“ a gigantului. Pe fondul turnurilor negre ale docului, strălucesc ca niște construcții suprapuse bărcile de salvare cu nume antice: „Atlant“, „Poseidon“ și „Argus“, legate de doc prin cabluri de remorcare. Spărgătorul de gheață „Sibireakov“ se sprijină cu „fruntea“ etravei în pupa docului, împingându-l înainte.

Dar ce-i cu această armadă plutitoare? În clipa de față flota Mării Negre este una dintre cele mai mari flote ale U.R.S.S. Marinarii din Marea Neagră au nevoie de docuri plutitoare pentru repararea marilor petroliere și a navelor de pasageri. Se înțelege că astfel de „sanatorii“ gigantice pentru navele „bolnave“ nu pot fi construite rapid. De aceea s-a hotărât transferarea unui doc plutitor din Baltica în Marea Neagră.

Târnuirile dragi rămăseseră departe în urmă. Cablurile de remorcat erau un permanent obiect de îngrijorare. Așa încât echipajul nu și-a ascuns teama când, după ce a străbătut apele Mării Baltice, s-a apropiat de strâmtoarea ei sudice. Un ciclon de gradul nouă s-a năpustit furios asupra expediției. Docul a dispărut în haosul furtunii și al mării înspumate. Această încleștare cu forțele dezleșuite ale naturii a durat câteva ore. Dar atât cablurile de oțel cât și servij echipajului au fost la mare înălțime.

Experiența remorcării docului din Marea Baltică în Marea Neagră va fi studiată de specialiștii sovietici și străini. Piloții danezi au declarat că ea înseamnă un adevărat act de eroism al echipajului.

Acum, gigantul plutitor se apropie de portul de reședință.

Când stația de difuzare a navei a început să transmită proiectul de Program al P.C.U.S., marinarii au fost mândri că au închinat această cursă celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S.

Gigant siderurgic

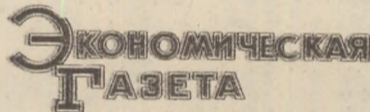
În Siberia apuseană se construiește un nou gigant siderurgic: Uzina metalurgică vest-siberiană. Proiectul secției de laminare a acestei uzine este alcătuit de Institutul „Ghipromez“ din Moscova. Laminorul nu va avea egal nici în Uniunea Sovietică, nici peste hotare.

Pentru prima oară în lume, în noua întreprindere siberiană va fi instalat un bluming de 1300 mm în întregime automatizat. Productivitatea acestui bluming va fi de aproape două ori mai mare decât a celor mai puternice agregate similare de peste hotare. El va lamina lingouri pînă la 15 tone greutate transformându-le în blumuri de 370×370 mm. Institutul „Stal-

proekt“ elaborează pentru noul agregat cuptoare adînci de încălzire cu o putere mult mai mare decât a cuptoarelor existente. Fiecare cilindru al blumingului va fi acționat de un motor de 6400 kW.

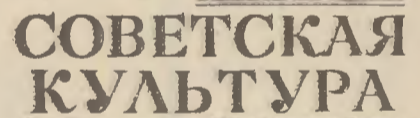
Noului bluming i se va anexa un laminor intermediar continuu. Metalul trecut prin primul agregat va fi adus aici spre a fi transformat în semifabricate pentru laminarele de profiluri.

În același atelier vor fi instalate cinci luminoare de profiluri și de sirmă, care vor fi cele mai rapide din lume. Laminorul „400“, cel mai mare din ele, va lucra cu o viteză de pînă la 15 metri pe secundă. Alte două vor atinge o viteză și mai mare — de 20 metri pe secundă.

Puterea totală a motoarelor din secția de laminare-gigant va fi de aproximativ 170.000 kW. Atelierul se va întinde pe o lungime de 1,5 km și va ocupa o suprafață de aproape 40 ha.

O sărbătoare a muzicii

În preajma celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. Moscova se va transforma într-o uriașă sală de concert în care vor răsună acordurile multor lucrări noi: simfonii, oratorii, poeme simfonice, cîntece. Căci între 7 și 16 octombrie, la Moscova și în regiunea Moscova va avea loc o grandioasă sărbătoare a muzicii din Federația Rusă — originală dare de seamă a orașelor republicii. Printre participanți se află opt orchestre simfonice, între care Orchestra simfonică de stat a U.R.S.S., filarmonicile din Leningrad, Moscova, Novosibirsk și Sverdlovsk.

În sălile de concert, în cluburi și case de cultură vor da spectacole corurile populare din Ural, Voronej și Siberia, ansamblurile „Lezghinka“ și „Beriozka“.

De asemenea își vor da concursul mari maeștri cu laimă mondială, ca Sviatoslav Richter, David Oistrakh, Emil Ghilels, Lev Oborin, Zara Dolzhanova, Mstislav Rostropovici.

Cu acest prilej, iubitorii de muzică vor asculta lucrări compuse în cinstea celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. ca de pildă, „Balada Patriei“ pentru bas și orchestră și Rapsodia pentru vioară și orchestră de Aram Haceaturian și, probabil, Simfonia a XII-a de Dmitri Șostakovici.

În zece zile vor fi date aproximativ 280 de concerte.

Special pentru tropice

Macaroua își avîntă cu putere brațul în sus, după care începe să-l coboare în deasupra vagonului-platformă. Brațul macaroulei poartă o ladă în care se află un strung de filetat. Pe capacul lăzii, au litere mari, scrie: „Guinea“. Peste câteva zile, lucrătorii din portul Odesa vor expedi înălcătura la destinație. Azi în Guinea, miine în Etiopia, Somalia, apoi în Republica Arabă Unită.

Dar să privim mai atent mașinile destinate țărilor tropicale. Vom vedea că toate piesele confecționate din mase plastice obișnuite, înlocuite la mașinile de serie, au fost înlocuite. Explicația: ele n-ar rezista la temperaturile de 70-80 grade.

Observăm, de asemenea, că piesele de susținere au altă culoare: în locul eloxării obișnuite au fost tratate cu zinc cromat și lac. În felul acesta au devenit mai rezistente la coroziune. Bobinajul este făcut dintr-un material îmbibat cu un lac special.

Uzina „Krasnii proletari“, care a fabricat strungul descris, ajută și în alt mod tinerele republici independente. Uzina găzduiește muncitori, ingineri și tehnicieni din Africa care își însușesc aici o experiență înaintată.

În orașul Helwan, la depărtare de Cairo, se construiește, tot cu sprijinul uzinei sovietice „Krasnii proletari“, o întreprindere constructoare de mașini.

Noi tinuri de autocamioane

Puternicele autocamioane „M.A.Z.-205“, ca și alte mașini construite de uzina din Minsk, sînt azi bine cunoscute și apreciate nu numai în Uniunea Sovietică ci și peste hotare. Mașinile cu zimbri pe radiatori pot fi întâlnite pe șantierul de la Bratsk și Irkutsk, în jurul viitorului baraj de la Assuan, în Cuba revoluționară, în Indonezia, India și în țările socialiste frățești. Autocamioanele construite la Minsk sînt exportate în mai bine de 25 de țări.

În cinstea Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. colectivul uzinei a realizat câteva tipuri noi de mașini: „M.A.Z.-500“, „M.A.Z.-503“ și „M.A.Z.-504“. Acestea sînt construite după schema „cabina deasupra motorului“. În felul acesta se reduce lun-

gimea mașinii și cresc dimensiunile platformei. Cabina șoferului se deplasează ușor înainte, îngăduind accesul la motor.

Autocamioanele „M.A.Z.-500“ au un motor nou, de 180 c.p., construit la Iaroslavl. Cu acest motor ele pot atinge o viteză de 75 km pe oră. Pînă nu de mult, pentru autocamioanele de mare tonaj o asemenea viteză părea de domeniul fanteziei.

Noile autocamioane au o cabină foarte spațioasă, prevăzută cu instalație de încălzire și pat. Munca șoferului a fost mult ușurată și prin faptul că mașina are un sistem nou de comandă a direcției cu accelerator hidraulic.

Intr-un cuvînt, „M.A.Z.-500“ întrece mașinile sovietice și străine din același tip la toți indicii tehnico-economici.

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.S.
Redacția și administrația: București, Str. Ion Ghica 5 telefon 13.03.10

O problemă-cheie pentru întrecerea dintre cele două sisteme

Oțelul sovietic și cel american

„Specialiștii americani care urmăresc atent întrecerea economică dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite sînt neliniștiți de faptul că U.R.S.S. produce astăzi aproape aceeași cantitate de oțel ca S.U.A....”. Așa scria „New York Times” acum exact un an.

Și motivele de îngrijorare ale monopolistilor americani s-au dovedit pe deplin întemeiate. Decalajul dintre producția totală a oțelărilor americane și a celor din U.R.S.S. s-a redus atît de mult încît în primele trei luni ale anului 1961, doar șase sute de mii de tone mai distanțau producția sovietică de cea americană. (De menționat că, la fontă, americanii au și pierdut întrecerea, deoarece Uniunea Sovietică a produs în perioada ianuarie—mai 1961 cu 4 la sută mai mult decît S.U.A.).

Boala cronică de care suferă economia S.U.A. — folosirea incompletă a capacității de producție a industriei — apare în chipul cel mai simptomatic în industria cheie a oțelului. În momentul de față capacitatea de producție a marilor oțelării americane nu mai este folosită nici pe jumătate.

E de prisos să mai arătăm că în U.R.S.S. nu numai că toate capacitățile existente sînt folosite integral, dar mereu se creează noi mijloace de producție. Numai anul acesta, de pildă, vor fi construite 17 cuptoare Martin de mare capacitate. Dacă pînă nu de mult, S.U.A. deținea prioritatea pe plan mondial în ce privește capacitatea cuptoarelor Martin (cel mai mare cuptor american este de 550 tone), ele nu mai dețin singure acest titlu, de cînd a fost pus în funcțiune, la o întreprindere siderurgică sovietică, un cuptor similar. Mai mult, în curînd întîietatea va reveni Uniunii Sovietice. Pentru cei trei giganti ai metalurgiei ce se construiesc în Răsărit, sînt proiectate cuptoare Martin cu o capacitate de 600—800 tone. În cursul septenarului, capacitatea medie a cuptoarelor Martin va crește de peste două ori.

Siderurgiștii sovietici au întrecut pe cei americani și la unul din cei mai importanți indici de creștere a nivelului tehnico al producției — gradul de utilizare a agregatelor. Dacă în urmă cu două decenii în Uniunea Sovietică producția de oțel pe metru pătrat de suprafață vatră de cuptor a fost de 4,37 tone, acest indice a crescut acum la 8,1 tone. În Statele Unite, însă, indicele respectiv a rămas la 6,5 tone. Indicele sovietic, deși reprezintă un record mondial, va fi cu siguranță întrecut, bine înțeles tot de oțelarii din U.R.S.S. O dovedesc de pe acum rezultatele remarcabile pe care le obțin siderurgiștii în întrecerea cu care cînstesc cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S.

Specialiștii străini recunosc acum că în Uniunea Sovietică se obțin cei mai buni indici cunoscuți în practica mondială a producției de fontă și de oțel. „Durata unei șarje de oțel în cuptoarele Martin sovietice — a arătat, în revista „Iron Age”, H. Sullivan, membru al delegației de specialiști americani care a vizitat principalele combinate siderurgice din U.R.S.S. — este cu aproximativ 25 la sută mai mică decît cea practică în siderurgia americană”.

În prezent, producția medie anuală a unui cuptor Martin este în U.R.S.S. cu aproximativ 25 la sută mai mare decît în S.U.A.

Una din bazele dezvoltării rapide a siderurgiei sovietice este și perfecționarea continuă a proceselor tehnologice, aplicarea pe scară tot mai largă a mecanizării și automatizării. În momentul de față, peste 90 la sută din întregă cantitate de oțel este produsă în cuptoare mecanizate și automatizate. Recent, la uzina metalurgică din Stalino a fost pusă în funcțiune cea mai mare instalație din lume de turnare continuă a oțelului. Noua instalație permite să se toarne metalul din oale de 140 de tone, pentru a se obține, numai în câteva minute, din oțelul lichid blumuri, eliminîndu-se cu totul turnarea în lingotiere și apoi laminarea lingourilor. Uniunea Sovietică a luat-o înaintea altor țări prin numărul mare de instalații pentru turnarea continuă a oțelului, asigurîndu-și astfel încă un punct prețios în marea întrecere pentru primul mondial. Dar mai prosus de toate aceste avanta-

je care atîrnă greu în favoarea părții sovietice, superioritatea economiei sovietice, caracterizată prin ritmul ei rapid de dezvoltare, se manifestă pregnant pe tărîmul creșterii progresive a producției de oțel. În această privință, Uniunea Sovietică se află înaintea Statelor Unite încă de acum trei decenii, deși producția ei absolută era inferioară celei americane. Către sfîrșitul perioadei 1920—1930, cînd U.R.S.S. depășise pentru prima oară nivelul producției industriale pre-revoluționare (în 1913 producția de oțel a Rusiei se cifra la 4,2 milioane tone), Statele Unite produceau peste 50 de milioane tone de oțel. În schimb, în cele trei decenii următoare, producția de oțel a crescut arîjal în medie cu oca 9 la sută în U.R.S.S., în timp ce în S.U.A. numai cu 1,3 la sută.

Septenarul țîntește, după oam se știe, la lichidarea ultimului decalaj și la obținerea superiorității în producția absolută față de Statele Unite. Realizările din primii doi ani și jumătate ai planului septenar dovedesc cît de realistă a fost sarcina trasată de P.C.U.S. în acest sector al întrecerii pașnice cu cea mai dezvoltată țară

capitalistă. Dacă în 1957, sporul absolut al producției sovietice de oțel s-a cifrat la 2,5 milioane, în 1959 — primul an al septenarului — sporul a fost dublu, în 1960, el a crescut la 5,3 milioane tone, iar anul acesta, după toate prevederile, se va ridica la 6 milioane tone. Așa dar în primii trei ani ai septenarului Uniunea Sovietică își sporește producția de oțel cu peste 16 milioane tone.

Ce s-a întîmplat în Statele Unite în acești ani? Producția de oțel a scăzut cu peste 12 milioane tone, fiind acum la nivelul absolut de 90 milioane tone.

În primele trei luni ale anului acesta, Uniunea Sovietică a ajuns la o producție de oțel aproape egală cu aceea a Statelor Unite. Acest lucru este extrem de semnificativ pentru evoluția firească a întrecerii. Dacă în anii următori ai septenarului se va asigura aceeași creștere ca în 1961 — cînd U.R.S.S. urmează să ajungă la 71.000.000 tone oțel — la încheierea septenarului ea va avea o producție de 95.000.000 tone (față de 86—91 milioane tone planificate) și va depăși astfel nivelul actual al producției americane.

Cunoscutul economist american Victor Perlo observa, recent, că în cei opt ani ai fostei administrații Eisenhower, producția de oțel a S.U.A. a scăzut de la 101 milioane tone la 90 milioane. În aceeași opt ani, în Uniunea Sovietică producția de oțel aproape s-a dublat. Judecînd după dinamica producției din prima perioadă a noii administrații Kennedy și, concomitent, după ritmul tot mai rapid al dezvoltării producției sovietice, este limpede că ne apropiem cu pași repezi de victoria Uniunii Sovietice în bătălia pașnică pentru primul mondial în producția metalului care hotărăște, în ultimă instanță, soarta întregii economii a unei țări. Din cele 300 de milioane tone de oțel produse anual pe întregul glob, U.R.S.S. singură își va fi asigurat o treime. Iar trofeul oțelului va aduce în scurt timp primei țări socialiste din lume și lauri victoriei totale în întrecerea cu cea mai mare țară capitalistă.

M. Mihail

Nu-i o minune și nici un rod al șantezier, ci rezultatul muncii depuse de om. Brigada Alexandrei Ni din colhozul „Sverdlov”, regiunea Tașkent, a dobîndit o recoltă de porumb record: 2.030 chintale de masă verde de pe fiecare din cele 38 de hectare pe care le lucrează.

Oaspeți dragi

La invitația A.R.L.U.S., duminică 20 august, a sosit în București o delegație a Asociației de prietenie sovieto-romîne pentru un schimb de experiență. Delegația este alcătuită din Alexandr Reabinin, Gali Ormanov și Grigori Gromakov.

A doua zi delegația a fost primită la Consiliul General A.R.L.U.S.

ALEXANDR VASILIEVICI REABININ s-a născut în 1913 în regiunea Kostroma. Studiile medii și superioare le-a terminat la Moscova, dobîndind specialitatea de inginer geolog. Tovarășul Reabinin a lucrat mult timp ca activist de partid, fiind o vreme prim secretar al Comitetului de partid al raionului Sverdlov din Moscova.

În momentul de față A. V. Reabinin este vicepreședintele Comitetului executiv al Sovietului de deputați ai oamenilor muncii din Moscova. El este totodată vicepreședinte al Asociației de prietenie sovieto-romîne.

GALI ORMANOV s-a născut în anul 1907 în regiunea Alma-Ata din Kazahstan. A învățat carte abia după instaurarea Puterii Sovietice în republica sa, căpătînd astfel posibilitatea de a-și împlini mai apoi visul de a scrie pentru poporul său ținut alîta timp în ignoranță și întuneric de orînduirea țaristă.

Gali Ormanov, secretar al Uniunii Scriitorilor din Kazahstan, este autorul mai multor volume de versuri și proză.

Tovarășul Ormanov este vicepreședinte al filialei din Kazahstan a Asociației de prietenie sovieto-romîne.

GRIGORI PETROVICI GROMAKOV s-a născut în 1917 în regiunea Rostov. S-a angajat de tînăr la uzina metalurgică „S. M. Kirov” din Makeevka, regiunea Stalino, Donbass, unde lucrează și azi ca laminorist.

În 1958, pentru succese deosebite obținute în producție a fost distins cu înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste. În 1959 a fost ales deputat în Sovietul Suprem al R.S.S. Ucrainene.

DRUMUL ÎN COSMOS

(XIV)

(Text prescurtat)

Priveam nava pe care după câteva minute urma să pornesc într-un zbor fără precedent. Era frumoasă, mai frumoasă decât toate locomotivele, vapoarele, avioanele, palatele și podurile luate la un loc. Aveam înaintea ochilor nu numai o remarcabilă creație a tehnicii, ci o adevărată operă de artă. Înainte de a urca cu liftul în cabina navei, am făcut o declarație pentru presă și radio.

— Dragi prieteni, apropiați și necunoscuți, oameni din toate țările și continentele — am spus. Peste câteva minute o puternică navă cosmică mă va purta în spațiile depărtate ale Universului. Ce-aș putea să vă spun în aceste ultime clipe dinaintea startului? Toată viața mi se pare acum o clipă sublimă...

Am intrat în cabină și am fost instalat în fotoliu. Eram singur între aparatele luminate artificial. Auzeam tot ce se întâmpla dincolo de bordul navei, pe pământul drag, care-mi devenise și mai drag.

Apoi conducătorul tehnic al zborului a anunțat că până la start mai era o oră și jumătate... Apoi o oră... O jumătate de oră. Cu câteva minute înainte de start mi s-a spus că pe ecranul instalației de televiziune chipul mi se vede bine, că starea mea bună îi bucură pe toți. Mi s-a transmis de asemenea că am pulsul 64, respirația — 24.

Am spus eu am răspuns:
— Inima bate normal. Mă simt bine, mi-am pus mănușile, am închis casca ermetică, sint gata pentru start.

— Au trecut șaptezeci de secunde de la start.

Am răspuns:
— Am înțeles: 70 de secunde. Mă simt foarte bine. Merg mai departe. Suprasolicitarea crește. Totul e în ordine.

Răspusesem cu însuflețire, dar în sinea mea mă întrebam: numai șaptezeci de secunde? Secunde lungi, ca minutele.

Mențineam o dublă legătură cu Pământul, prin trei canale. Auzeam atât de limpede glasul tovarășilor de la stațiile de radio, de parcă ar fi fost alături de mine.

Dincolo de straturile dense ale atmosferei, placa aerodinamică de protecție din vîrf s-a desprins automat și s-a prăvălit undeva în urmă. În hublouri s-a ivit Pământul. „Vostok” zbura deasupra unui mare rîu siberian. Se zăreau bine ostroavele și malurile rîului, năpădite de taiga scaldată în razele soarelui.

— Ce minunăție! am exclamat fără să vreau, dar m-am oprit îndată. Trebuia să transmit informații științifice și nu să admir frumusețile naturii. Mai cu seamă că în urmă cu numai câteva clipe „Pământul” îmi ceruse să raportez.

— Vă aud clar, am răspuns. Mă simt excelent. Zborul se desfășoară normal. Suprasolicitarea crește. Văd Pământul, pădurile, norii...

Suprasolicitarea crește, într-adevăr, de la o clipă la alta. Dar organismul se obișnuiește, treptat, cu ea, și mă gîndeam chiar că pe centrifugă fusesem pus de multe ori în situații mai grele decât aceea prin care tre-

cea și, curînd, a sosit și clipa cînd am putut raporta:

— Conform programului, m-am desprins de racheta purtătoare. Mă simt bine. Vă comunic înregistrările din cabină: presiunea — o atmosferă, umiditatea — 65 la sută, temperatura — 20 de grade, presiunea în secțiune, o atmosferă. Mecanismele de orientare funcționează normal.

face pe vremea cînd lucram la turnătorie. Pentru a-i slăbi cît de cît orbitoarea strălucire acopeream, din cînd în cînd, hublourile cu storiurile de protecție.

Eram curios să zăresc și Luna, să văd cum arată acolo în Cosmos, dar din păcate în tot timpul zborului s-cera ei s-a aflat în afara cîmpului meu vizual. „Nu-l nimic — mi-am

de IURI GAGARIN

Apoi nava s-a plasat pe orbită, pe această imensă magistrală cosmică și, odată cu asta, a început starea de imponderabilitate, starea despre care citisem încă în copilărie în neuitatele cărți ale lui K. E. Tsiolkovski. La început mi s-a părut nefirească, dar curînd m-am obișnuit și am început să mă ocup de îndeplinirea programului de zbor. „Grozav aș vrea să știu — îmi ziceam — ce-au să spună oamenii de pe Pământ cînd au să afle de zborul meu”.

Starea de imponderabilitate este pentru noi, pămîntenii, un fenomen ciudat. Organismul se obișnuiește, însă, repede cu ea și atunci incercă o nemișcătoare ușurință în mișcări. Vă întrebați poate ce s-a întîmplat atunci cu mine? Pur și simplu, m-am desprins de fotoliu și am rămas suspendat în aer, între tavan și podeaua cabinei. Treceam la noua stare a decurs cît se poate de lin. Mișcările mi-eram ușoare, neînsoțite de eforturi. Parcă n-aveam mîini, picioare, trup. Ce mai, nu aveam greutate. Dar nu numai eu pluteam ci și celelalte obiecte nefixate. Vedeam totul ca prin vis. Planșeta, creionul, bloc-notesul zburau și ele; picăturile de lichid ce se scurgeau din cablu luau forma unor bile străvezii, se deplasau nestîljenite prin aer și, întîlnind pereții cabinei, se lipeau de ei ca roua de petalele unei flori...

Starea de imponderabilitate nu dăunează deloc capacității de muncă a omului. Urmăream funcționarea aparatelor, priveam prin hublouri, îmi notam observațiile în jurnalul de bord. Scriam așa cum mă așiam, echipat în scafandru, fără să-mi scot mănușile etanșe, cu un creion obișnuit. Scriam repede, ușor și frazele se așterneau una după alta, înnegriind filele jurnalului de bord. Uitînd pentru o clipă unde și în ce situație mă aflam am pus creionul alături, dar n-a stat locul; a început să zboare... Nu m-am deranjat să-l prind ci am început să relatez cu glas tare observațiile iar magnetofonul le înregistra pe bandă. În același timp continuam să păstrez legătura cu Pământul prin radio, folosind câteva canale cu regim telefonic și telegrafic.

„Pământul” vroia să știe ce vedeam sub mine. Am răspuns că planeta noastră arată din Cosmos la fel ca de pe bordul unui avion cu reacție ce zboară la mare înălțime. Se conturau limpede masivele muntoase, marile fluvii, pădurile, insulele, tărîmul neregulat al mărilor.

Vedeam norii și umbrele lor străvezii pătînd fața albit de dragă a Pământului îndepărtat. Și pentru o clipă s-au trezit în mine străbunii mei, colhoznicii... Cerul negru îmi părea un ogor arat, semănat cu stele.

Stelele erau nespuse de strălucitoare, de limpezi. Strălucitor din cale-afară era și soarele, la care nu puteai privi cu ochii liberi, chiar dacă-i mijecai. Era de zeci, poate de sute de ori mai strălucitor decât așa cum îl vedem de pe Pământ, mai strălucitor chiar decât metalul topit cu care avusesem de-a

spus — am s-o văd, poate, cu prilejul zborului următor”.

Făceam însă observații nu numai asupra cerului ci și asupra Pământului. Cum arată apele? Ca niște pete întunecate, foarte puțin strălucitoare. Dar forma sferică a planetei e perceptibilă? Da! Privind orizontul, vedeam foarte pronunțat conturul sferic al trecerii de la suprafața luminoasă a Pământului la cea întunecată a cerului. Pământul îmi bucura privirea cu coloritu-i bogat. Era înconjurat de o aureolă albăstrie, diafană, care se întuneca treptat-treptat, căpătînd culoarea peruzelei, spre violet și violet, pentru ca pînă la urmă să sfîrșească cu negrul ca de tăciune al cerului.

Deodată cabina a răsunat de o melodie transmisă de pe meleagurile Patriei. Era unul din cîntecurile mele preferate — „Valurile Amurului”. Ș-atunci mi-am amintit de o seamă de pronosticuri ale americanilor, citite cîndva: „Nimeni nu poate fi în măsură să ne spună cu precizie ce influență o să exercite spațiul cosmic asupra omului. Dar un lucru-i sigur: în Cosmos omul o să se simtă singur, o să se plictisească”. Afirmatia nu-i deloc adevărată, căci nu m-am simțit nici o clipă însingurat, dar mi-te plictisit. Plutînd în Cosmos munceam, trăiam alături de oamenii Patriei mele. Radioul mă lega de Pământ prin mii de fire nevăzute. Receptionam indicațiile, transmiteam informații asupra modului de funcționare a aparatului navei. Fiecare cuvînt ajuns la mine de pe Pământ mă făcea să simt dragostea, sollicitudinea poporului sovietic, a guvernului și partidului.

Urmărind atent indicațiile aparatelor de bord am constatat că nava se deplasa conform prevederilor, pe orbita stabilită, și că în curînd avea să intre în umbra Pământului. Și așa s-a și întîmplat: deodată, totul s-a întunecat. Se vede că zburam deasupra oceanului, căci nu mai zăream scîlpîrile marilor orase luminate în noapte...

La orele 9 și 51 de minute a intrat în funcțiune sistemul automat de orientare. După iesirea navei din umbra Pământului, sistemul a efectuat detectarea și orientarea după Soare. Razele astrului ajungeau acum la mine filtrate de atmosfera terestră, încît orizontul devenise roșu-portocaliu după care, treptat, a imprumutat toate culorile curcubeului: albastru-deschis, albastru-închis, violet, negru. O gamă de culori de nedescris, ca în pinzele pictorului Nikolai Rerih!

Orele 9 și 52 de minute. Zburînd deasupra capului Horn, am transmis radiograma:

— Zborul decurge normal, mă simt bine. Aparatele de bord funcționează normal.

(Va urma)

Medalie în cinstea primului zbor al omului în Cosmos, turnată la fabrica de porțelan din Dulevsk.

În sfîrșit, conducătorul tehnic al zborului a dat comanda:

— Start!
Am răspuns:
— Dați-i drumul! Totul e normal! Mă simt bine.

M-am uitat la ceas. Era 9 și 7 minute după ora Moscovei. Am auzit un șuierat și un vuiet tot mai puternic și am simțit cum gigantica navă începe să trepideze și să se desprindă încet, foarte încet de instalația de lansare. Zgomotul nu era mai puternic decât cel din cabina unui avion cu reacție, dar era alcătuit din nenumărate sunete noi, pe care nici un compozitor nu le-a pus încă pe note și pe care probabil că nici un instrument muzical, nici o voce omenească nu le-ar putea reproduce. Puternicele motoare ale rachetei răsunau de o muzică a viitorului, mult mai frumoasă și mai emoționantă decât cele mai mărețe creații ale trecutului.

Suprasolicitarea devenea tot mai puternică. Simțeam că o forță colosală mă țintuia în fotoliu. Știam că această stare n-avea să dureze mult, ci numai pînă cînd nava, luîndu-și viteza, va ieși pe orbită „Pământul” mi-a amintit:

ceam în Cosmos. Nici chiar vibrațiile din timpul antrenamentelor nu se puteau compara cu cele pe care le încercam acum. Ce mai încoace-încolo, dracul nu era așa de neașteptat cum îl zugrăveau poezii!

Construcția unei rachete cosmice cu mai multe trepte e atât de complicată încît aceasta nu poate fi asemănată cu nici o altă mașină făurită de om. După ce combustibilul unei trepte se termină, aceasta devine inutilă și pentru a nu transporta o sarcină parazită, se desprinde automat, restul rachetei continuîndu-și drumul cu viteză sporită. N-am avut niciodată prilejul să-i cunosc pe savanții și inginerii care au descoperit carburantul extrem de ușor, de portativ, folosit de rachetele sovietice, dar în clipa aceea, simțînd cum mă înalț tot mai sus pentru a mă plasa pe orbita stabilită, aș fi vrut să le mulțumesc din suflet, să le strîng cu putere mîinile. Complicata motoare funcționau cu o precizie de ceasornic, ca mecanismul orologiului din turnul Kremlinului.

Epuizîndu-și carburantul, treptele rachetei se desprindeau una după

Ritmul vieții în mîna biologilor

● Cum se pot dirija procesele vitale? Stimulatorii biologici promit plante și animale gigante ● Inetinirea și accelerarea funcțiilor vieții ● „Suplimente alimentare” hormonale

Ritmul evoluției naturii vii depinde de multe cauze, dintre care una, foarte importantă, este hrana. Hrana plantelor și animalelor cuprinde o serie de substanțe nutritive care, asimilate, duc la dezvoltarea organismului viu respectiv. Hrana naturală este totuși de obicei foarte „zgîrcită” în substanțe stimulative ale creșterii, de aceea organismul viu își „fabrică” cu ajutorul lor hormoni, vitamine, fermenți și alți biostimulatori care să-i asigure un ritm de dezvoltare optimă.

Oamenii de știință nu se mulțumesc însă cu acest ritm. Ei vor să intensifice creșterea plantelor și animalelor, să dirijeze și să coordoneze după nevoile practicii dezvoltarea unor procese biologice vegetale sau animale. Alteori, ei sînt interesați în modificarea mersului normal al funcțiilor biologice, pentru a opri sau a întrerupe unele procese vitale.

Chimia și „magicienii” plantelor

Acastă „magie” modernă, este astăzi pe deplin posibilă datorită progreselor înregistrate în ultimul timp în biologie și chimie.

Giberelina este o veche cunoștință a noastră, „talentele” ei de stimulare și creștere a dezvoltării plantelor fiind în general cunoscute. De la descoperirea ei au apărut, însă, o serie de „descendenți” și mai puternici: Giberelina A₂ și A₃, iar acum în urmă acidul giberelic (Giberelina Au). Experimentele făcute în U.R.S.S. au arătat că acești „hormoni vegetali” determină la plante accelerarea ritmului de creștere a lungimii tulpinilor (măzarea depășește de 10 ori planta normală), a dimensiunii și greutateii fructelor, întreruperea stării de repaus etc. În felul acesta, producția vegetalelor poate fi mărită simțitor: la porumb, producția de masă verde crește cu 61,2 la sută iar aceea de știuleți cu 33,1 la sută; la trifoi cu 50 la sută, la mărar, pătrunjel, salată cu 100 la sută; la pomi fructiferi și stelele de zahăr, sporurile variază între 30—50 la sută.

Este demn de remarcat că există substanțe stimulative care pot stimula după dorință orice „organ” al plantei. Vrem să acționăm asupra mugurilor unor plante decorative? Stropirea cu o soluție de eter etilic sau acid cianhidric produce înflorirea accelerată a liliacului sau a lăcrămioarelor.

Dorim să dezvoltăm rădăcinile unor plante care se înmulțesc prin butași? N-avem decât să folosim soluția sovietică ANU (acid alfanafilacetie). Capetelor inferioare ale butașilor de vișini, pruni, viță de vie etc. — li se face o „baie” de 3—12 ore într-o soluție de ANU. Este deajmă pentru ca butașii să formeze rădăcini mari într-un timp record.

La fel poate fi stimulată încolțirea semințelor, creșterea numărului de fructe, formarea de „fructe fără semințe”, schimbarea formei florilor etc.

Transformări după... caz

Alteori urmărim însă frinarea creșterii unor plante sau a unor părți ale plantei, după cum acest lucru este necesar practicii.

Institutul de fiziologie a plantelor din U.R.S.S. a creat peste 100 de substanțe chimice cu care se poate realiza un adevărat „plivit chimic”. Ierbicidul BDU imprăștiat din avion poate, de pildă, în proporție de 250 grame la hectar, stirpi buruienile cu frunză lată. Substanța ANA elimină din cimpelele de griu și ovăz ridichea sălbatică și muștarul. Netoxanal împiedică dezvoltarea unor buruieni ca patlagina și păpădia din pășuni și fânețe.

Există cazuri cînd este utilă inetinirea sau suspendarea unor procese biologice. Se știe că păstrarea îndelungată a cartofilor în timpul iernii este de multe ori însoțită de pierderi mari din pricina încolțirii înainte de vreme a cartofilor. Pentru a întîrzi acest proces biologic, I. V. Rakitin și A. P. Troian au întrebuițat numeroase substanțe chimice dintre care cele mai active s-au dovedit a fi ANA și 2AD. Cartofii „tratați” cu o soluție apoasă din aceste substanțe nu mai încolțesc, fiind apărați în același timp împotriva veștejirii.

Fructele unor pomi (meri, peri) cad deseori înainte de a fi culese. Această cădere poate fi împiedicată prin stropirea cu preparatul sovietic TP. Sau iată un alt caz cînd procesele biologice pot fi frinate. Primăvara a venit mai devreme decît de obicei și mugurii cașilor și pierșicilor stau gata să se desfacă. Un îngheț sau o hrumă i-ar putea distruge. Dacă am întîrzi desfacerea mugurilor cu una-două săptămîni, situația ar fi salvată. Pentru acest caz există preparate sintetice (acizi alifacici) care acționează prompt.

Înmulțire și ciclu de viață record

Dar aceste modificări ale ritmului vieții pot fi produse și la animale. Cele mai eficiente substanțe sînt în acest sens hormonii. Se știe că hormonii sînt secretați de glandele cu secreție internă ale ființelor vii și au diverse funcții în dezvoltarea și funcționarea organelor.

Problema folosirii unor hormoni pentru stimularea creșterii animalelor a atras de multă vreme atenția cercetătorilor. Totuși, pînă de curînd rezultatele obținute nu aveau aplicații practice importante.

În momentul de față, însă, hormonii au devenit o „monedă curentă” în lumea crescătorilor de animale. Cercetătorul sovietic Zavadovski a realizat o adevărată „industrie” de miei cu ajutorul hormonilor hipofizari. Oile injectate cu acești hormoni au fost de două ori pe an sau de trei ori în doi ani, dînd naștere la cel puțin 2 miei și în trei-patru la sută din cazuri la 3, 4 și 5.

Hormonii sînt folosiți cu foarte mult succes atît ca stimulatori cît și ca inhibitori ai unor procese biologice. Astfel, ei sînt utilizați pentru stimularea îngrășării bovinelor, ovinelor, porcinelor și a păsărilor. Dar și procese fiziologice „specializate” ca lactația, (secreția laptelui), ovulația sau creșterea lăcii pot fi dirijate prin hormoni. Cercetătorii sovietici G. R. Litovcenko și I. G. Șmerling au obținut, cu ajutorul hormonilor tiroidieni, creșterea lăcii la oi. Toate oile care au primit un „supliment alimentar” de tiroidă, au dat fire de lăcă mai lungi și de o calitate mai bună.

Hormonii existînd în organism, uneori se utilizează metode ingenioase pentru declanșarea secreției lor. Astfel, menținerea păsărilor la lumină artificială stimulează ouatul în orice anotimp. Cum? Cercetările experimentale au arătat că lumina excită ochiul, excitație care se transmite prin nervii optici și glandei hipofize. Hipofiza secretă în acest fel hormon gonadotrop, care favorizează dezvoltarea ovarelor găinilor și deci producerea de ouă.

Insectele au și ele hormoni

Ca inhibitori, hormonii sînt folosiți pentru castrarea păsărilor masculine, realizîndu-se un „claponaș farmaceutic” în masă.

Perspectivă promițătoare prezintă și utilizarea hormonilor în fabricarea „insecticidelor biologice”. Constatîndu-se că insecticidele chimice duc la fenomene de rezistență din partea insectelor dăunătoare, se urmărește acum realizarea unor produse care să provoace perturbări în echilibrul hormonal al acestora. Prin ruptura echilibrului hormonal se poate întîrzi sau grăbi procesul de creștere al insectei. Or, a apărea prea devreme sau prea tîrziu, trezirea la viață în condiții necorespunzătoare de climă și hrană înseamnă pentru insectă moarte sigură.

Un insecticid hormonal preparat experimental de un grup de oameni de știință din Uzbekistan, prezintă avantajul de a nu afecta deloc mediul înconjurător al insectelor „vizate”. E un lucru care n-a putut fi realizat cu preparatele chimice.

Cele de mai sus, deși sînt numai cîteva aspecte din domeniul substanțelor acceleratoare și inhibitori, demonstrează totuși marea importanță a folosirii lor viitoare în agricultură, legumicultură, zootehnie și biologie.

Dr. R. Irimescu

Automatizare... De la pupitrul de comandă al benzilor transportoare dispececul urmărește atent montarea aparatelor de fotografiat „Smena”.

CREIERUL ELECTRONIC AL UNEI MARI CAPITALE

O singură mașină va planifica, dirija și conduce operativ toate șantierele de construcții din Moscova.

Începutul unei zile de muncă la Moscova. Din toate colțurile orașului pornesc la lucru mii de „mașini de transport case”. Prinde viață „banda rulantă” a construcțiilor marelui oraș. Acest transportor original se supune ascultător „ordinelor” date de centrul electronic de calculat, aflat într-o clădire nu departe de turnul de televiziune. O antenă radio culege informații amănunțite de pe șantiere și din uzinele orașului. Aceste informații sînt acumulate în „memoria” electronică a mașinii de calculat și de aceea nici cel mai mic deranjament al uneia sau alteia din verigile gigantului „transportor” nu scapă centrului electronic de calculat. Să admitem, de

pildă, că o „mașină de transport case” a întîrziat la uzină. În eter sau prin cablu se transmite o comandă. Aceasta are ca rezultat restabilirea fără întîrziere a ritmului „liniei transportoare”, întrerupt pentru o clipă. Centrul electronic de calculat arată tuturor dispececulor de uzină sau șantier drumul cel mai scurt pentru transportul încărcăturilor.

„Deocamdată, centrul electronic de calculat aparține viitorului, dar unui viitor foarte apropiat. Specialiștii sovietici se ocupă intens de elaborarea proiectului acestei mașini electronice de calculat, care va fi „creierul” viitorului dispececul electronic. În curînd Institutul de cercetări științifice de pe lângă „Mosstroï”, care va realiza acest proiect, se va îmbogăți cu mașina electronică de calculat „Ural-4”. Această mașină va fi folosită pentru fel de fel de experiențe legate de construcția viitoarei mașini specializate. „Ural-4” poate opera cu un volum foarte mare de informații. Într-un timp foarte scurt ea a alcătuit planul de transport al încărcăturilor din 40 de puncte de producție în 200 de puncte de consum, alegînd din multe mii de variante posibile pe cea mai avantajoasă.

Viitoarea mașină electronică de calculat specializată va avea de rezolvat un mare număr de probleme legate de planificarea, dirijarea și conducerea operativă a gigantului șantier de construcții al Moscovei, de coordonarea proceselor de producție a uzinelor, mecanismelor și transportului auto care aprovizionează șantierele cu detalii de construcție. Mașina electronică de calculat va lua asupra-și toată munca pe care o face acum o întreagă armată de ingineri, tehnicieni și contabili. „Creierul” electronic al mașinii va „conduce” zeci de uzine și mii de șantiere de construcție, va coordona munca a zeci de mii de autocamioane, excavatoare, buldozere, macarale.

Alexandra Vlad

microscop

Un depozit înalt cît 20 de etaje

In nici o țară din lume nu există un depozit pentru concentrate de minereu de asemenea proporții. Proiectul acestei construcții originale a fost elaborat de Institutul de arhitectură din Moscova. Depozitul, în formă de cupolă, va fi construit din elemente de beton. El va avea o înălțime de 65 de metri, încît ar putea adăposti, de pildă, o clădire cu 20 de etaje. Construcția și exploatarea acestui depozit uriaș de concentrate de minereu va costa de patru-cinci ori mai puțin decît construcția și întreținerea mai multor depozite mici.

Club pe roți și sănii

Inginerii și constructorii Institutului „Rosghiproselstroï” au realizat un nou proiect de club mobil pentru așezările rurale. Privită din afară, „clădirea” seamănă cu un vagon de tren. Pereții exteriori sînt construiți dintr-o masă plastică și din textolit de sticlă, dușumeaua și pereții despărțitori — din panouri de masă plastică. Ferestrele și ușile se închid ermetic. Ventilatoarele care nu produc zgomot vor menține în interiorul clubului o temperatură constantă. Vara, clubul va circula pe roți iar iarna pe sănii.

Vopsitul țesăturilor cu... ultrasunete

La Combinatul de mătase din Bender a fost dat în exploatare un generator de ultrasunete original. Noua instalație va fi folosită pentru fărîmarea coloranților folosiți la imprimarea țesăturilor cu culori deschise dat fiind că pe suprafața materialului rămîneau resturi de coloranți.

ÎNȚILNIRE CU TINEREȚEA

Cu tineretul sovietic m-am întâlnit la temperatura prieteniei... Găzduia tocmai Forumul Mondial al Tineretului, scriind slovă cu slovă unul din nenumăratele poeme ale prieteniei.

Întâlnirea s-a consumat în timp, într-o întreagă suită de secvențe.

Una dintre ele: în numele tineretului sovietic, fermecătoarea Tatiana Samoilova adresând tinerilor oameni de cultură mesajul nobil cu care zboară peste continente imaculatul porumbel, purtător al ramurei de măsline.

O altă secvență: revărsarea de voieșie molipsitoare cu care acest tineret, ce știe ca nimeni altul să se bucure, și-a întâmpinat oaspeții sub zidurile bătrânului Kremlin.

Și apoi: tinerii constructori urcați pe schelele imensului șantier de locuințe cu care te primește mereu mai proaspătă, mereu mai frumoasă Moscova, continuându-ți, la dimensiuni și configurații modificate, aceeași panoramă a construcțiilor familiară în București.

Sau: din șirul rînduit în așteptarea troleibuzului, tînărul meu vecin de o clipă, sorbind cu nesăț din înțelepciunea unui volum de Feuchtwanger...

Un vers din acest poem, scris slovă cu slovă de tineretul sovietic, a fost și întâlnirea de la uzina „Moșkviți”. Tineri veniți din Austria, Birmania, Cambodgia, Franța, Laos și R. P. Română erau în seara aceea oaspeții tineretului din uzină. Întâlnirea avea o semnificație în plus, dacă ne gândim că întreprinderea este supranumită „uzina tineretului”. După afirmațiile gazdelor, cel mai bătrîn membru al colectivului are... 44 de ani! Comsomoliștii, cu fețe strălucitoare, făceau onorurile de gazdă cu grația fermecătoare a tineretului. Printre ei era în tot locul prezentă Nina Iușkina, secretara comitetului de Comsomol. Nimic din ce ar fi putut face seara mai plăcută nu scăpase ochiului ei atent. — Nina? E o comoară de fată, ne spunea Iuri Grigorievici Zaitsev, secretarul comitetului de Partid din uzină. E un inginer talentat și o comsomolistă entuziasă!

În totul acestei întâlniri prietenești, cu toasturi, muzică și daruri, un tînăr subțirel, cu ochii irizați de o flacără tainică, s-a apropiat de grupul nostru și s-a recomandat: Valentin Bukreev. Cu o sinceritate mișcătoare, ne-a declarat simplu că a vrut să ne cunoască în virtutea simpatiei pe care o poartă românilor din vremea când era grănicer la hotarul dinspre România. Și a rămas toată seara cu noi, prieten recent și vechi totodată. Când a sunat ceasul despărțirii, un gând i-a fulgerat prin minte și, grăbit, a început să-și caute prin buzunare. Pentru o clipă, privirea-i senină s-a umbrat: nu avea nimic care să ne fi putut dărui spre amintire. Dar în clipa următoare, un zîmbet victorios i-a alungat mîhnirea. Din buzunarul de la piept a scos cel mai drag lucru pe care îl purta cu el: fotografia a două gemene buclate. Fetitele lui. A scris pe pieptul lor numele — Olea și Marina — a privit dragăstos cele două chipuri, cu ochi rotunzi ca nasturii și, strălucitor de bucurie, ne-a dăruiat acest original simbol al prieteniei.

★
Poate părea ciudat, dar cu tineretea ne-am reîntîlnit și la Dubna. În această cetate a științei, la Institutul unificat de cercetări nucleare, savanții și-au părăsit pentru câteva ceasuri complicatele lor studii spre a vorbi cu competență tineretului despre folosirea energiei atomice în scopuri pașnice.

Prof. Skortov: Era atomică n-a început în 1945, cînd în conștiința omenirii s-a impus tragedia de la Hiroșima, ci în 1954 cînd în Uniunea Sovietică a început construirea primei centrale electrice atomice.

Acad. V. I. Veksler: Știința noastră servește vieții. Rezolvarea problemelor care-i stau astăzi în față va duce la o mai bună organizare a vieții pe Pămînt, la un nivel ridicat de trai.

Dr. Fleorov: Cînd vom avea surse de energie atomică ieftine, vom putea construi aparate complicate pentru zborul în spațiu, vom avea rochii neînchipuit de frumoase, locuințe dintre cele mai bune.

B. M. Pontecorvo, membru corespondent al Academiei de Științe a U.R.S.S.: Cercetările actuale au o importanță uriașă nu numai pentru noi cei de astăzi, ci și pentru viitorul științei și tehnicii.

Și pentru că tineretea nu se mulțumește cu o curiozitate „teoretică”, trebuie să adăugăm că invitația de a vizita laboratorul de energii înalte a fost primită cu un viu interes.

Către sfîrșitul zilei, a fost organizată o conferință de presă. Oaspeții voiau să știe totul: dacă greutățile întâmpinate în definirea materiei prime sînt de ordin teoretic sau practic, dacă la construirea reactorilor sînt folosiți fizicieni sau ingineri, dacă meteoritul descoperit în Siberia conține antimaterie...

Savanții răspundeau cu exactitatea rezultatelor obținute prin colaborarea a 12 țări. Căci trăsătura cea mai caracteristică a cercetărilor desfășurate la Dubna este această largă colaborare dintre țările socialiste.

★
Auzind frîntură de vorbă românească, m-a oprit pe stradă un trecător: Stepan Alexeevici Kolțov. Mi-a spus emoționat că a luptat în 1944 lîngă Iași și că e nerăbdător să revadă după 17 ani aceleași locuri pe care le bănuiește înfloritoare. În vederea apropiatei excursii pe care a proiectat-o în România, mi-a cerut adresa, să știe că va găsi aici un prieten în plus. Și a încheiat sfios, cu singurul cuvînt românesc pe care și-l mai amintea: „mulțumesc”.

L-am asigurat că și în țara noastră va întîlni aceeași temperatură înaltă a prieteniei, care la Moscova mi-a contopit într-o imagine cuprinzătoare toate secvențele filmului de la marea întîlnire cu cei de vîrsta nemărginitelor speranțe și a temerarelor căutări.

Mariana Varga

▷ alpinistă precoce: Larisa Boiko, elevă în clasa a IX-a.

Trei reportaje în U.R.S.S.

DOUĂ METROPOLE ÎN

Cu trenul „Săgeata roșie”, de la Moscova faci 8-9 ore pînă la Leningrad; cu avionul care pleacă de la Șeremetievo faci mai puțin de o oră. Călătoria lui Radișev de la Petersburg la Moscova a fost lungă, grea și a dat naștere unor rînduri pline de amărăciune; minuțiorul de condei, care străbate azi această distanță este plin de simțăminte înălțătoare, de gânduri legate de bogăția faptelor și întîmplărilor văzute și trăite în aceste două mari orașe ale continentului sovietic.

Moscova și Leningrad... Cite momente mărețe ale istoriei și vieții poporului sovietic sînt legate de aceste două orașe-surori! Și iată-le acum în întrecere, în ajunul marelui Congres al Partidului comunistilor... Moscoviții și leningrădenii vor să raporteze forului suprem al comunistilor din Țara sovietelor realizările lor, frumoasele lor înfăptuiri...

Cînd un locuitor din orașul de pe malul Nevei se întîlnește cu unul din milioanele de oameni din capitala sovietică, în discuție își fac loc neapărat cuvintele „În orașul nostru...” „La noi...” Dragostea aceasta pentru orașul natal este emoționantă, sentimentul de mîndrie pentru faptele de a fi leningrădean sau moscovit impresionează.

Cele două mari orașe ale Uniunii Sovietice dau țării produse ale industriei grele și ușoare, dau cîrți și muzică dar mai presus de orice de aci au pornit spre întreg globul ecourile Marii Revoluții din Octombrie.

În timpul vizitei delegației de partid și guvernamentale a R.P.R. la Leningrad, Frol Kozlov, secretar al C.C. al P.C.U.S. îi povestește tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej unele

amănunte despre producția marilor uzine din Leningrad, despre viața muncitorilor. La un moment dat tovarășul Kozlov a spus:

— Acum, să-i vedem pe leningrădenii Moscoviții n-au să-i lase să le-o ia înainte...

Intr-adevăr, întrecerea aceasta este pasionantă. Se întrec fabrici și uzine, raioane din Moscova cu raioane din Leningrad, institute științifice. Dar oricare ar fi rezultatele, se poate spune pe drept cuvînt că de urmările acestei întreceri se va bucura întreg poporul.

Specialiștii din capitala Uniunii Sovietice au vizitat mereu pavilionul Leningradului de la Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. pentru a afla noile metode de muncă ale tovarășilor lor.

Vasili Kopilov, un vestit strungar din Moscova, autor de cîrți și broșuri tehnice, a stat ore întregi lîngă tovarășii săi din Leningrad, oaspeții ai Moscovei și nu s-a sfiit să le pună tot felul de întrebări... Și tot Vasili Kopilov, de data aceasta în rol de lector, a fost cel ale cărui conferințe erau anunțate în tot Leningradul de afișele „Casei de propagandă tehnico-științifică”. La una din aceste conferințe am văzut cunoscuți academicieni, ingineri, directori de întreprinderi din orașul de pe Neva veniți să învețe de la acest simplu muncitor din Moscova.

Pentru constructorii din Moscova și Leningrad cuvintele din proiectul de Program care se referă la minunatele perspective ale profesiei lor au și început să prindă viață și au dat parca aripi mai puternice întrecerii.

Există la Moscova un nou cartier — Nagornii, iar în acest cartier există un bloc nou de locuințe, unul din zecile de blocuri apărute în ultimii ani. La prima vedere nu se deosebește deloc de celelalte. Și totuși, acum câteva zile, proaspeții locatari au avut o surpriză plăcută: odată cu cheile apartamentului au primit și un certificat de garanție a calității lucrărilor.

Leningrădenii au urmat imediat exemplul tovarășilor lor.

Certificatul acesta este nu numai o garanție materială care cheazăuiește repararea imediată a eventualelor mici stricăciuni. Nu! E vorba de un document mult mai profund, mult mai omenesc. Cei ce vor locui în aceste case vor trăi în comunism. Iar constructorii le garantează trăinicia caselor cu conștiința lor muncitorească, care prețuiește mai mult decît orice.

Moscova și Leningradul se întrec! Aproape zece milioane de cetățeni sovietici din aceste două orașe — strungari sau frezori, electricieni ori desenatori de modele, grădinari sau constructori — participă la această uriașă manifestare a spiritului creator.

Discutam la Leningrad cu un inginer de la Consiliul economic local... „Discutam” — este poate un termen cam pretențios, pentru că mă străduiam să nu-l întrerup pe entuziasmul meu interlocutor. Aveam în față nu numai un specialist priceput, ci un adevărat îndrăgostit, un îndrăgostit de Leningrad, de profesiunea lui, de zecile și zecile de oameni cu care se întîlnea zilnic.

— Știi dumneata, îmi spunea inginerul gesticulînd vioi, ce-mi place cel mai mult la această întrecere, mai bine zis cu ce mă mîndresc eu ca leningrădean? Ei bine, mă bucur că strungarii de la uzinele „Kalibr” din Moscova folosesc aparatele de măsură produse de noi la uzina „Instrumentalnoi”, că instalațiile de precizie din noul Palat al Congreselor care se construiește în incinta Kremlinului sînt executate la „Lentoplopribor”. Mă bucură că studioarele cinematografice din Moscova fo-

5.000 de kilometri...

Călătoria noastră prin Uniunea Sovietică a avut loc într-un moment deosebit: în zilele când în centrul atenției tuturor se afla proiectul de Program al P.C.U.S. Perspectivele luminoase pe care le deschid prevederile acestui document marxist-leninist de o excepțională importanță istorică erau discutate cu însuflețire pretutindeni, în întreprinderi și instituții, pe străzi. „Vom trăi în comunism!” — gândul acesta umple inimile de entuziasm, stârnește noi elanuri în muncă. Cine vizitează astăzi Uniunea Sovietică își dă seama imediat că de fapt vârstarele comunismului se ivesc de pe acum, că oamenii sovietici s-au și avântat cu întreaga lor capacitate de muncă creatoare spre traducerea în viață a mărețelor prevederi ale proiectului de Program.

La izvoarele „Marii inițiative“

La Depoul de locomotive Moscova-Triaș am cunoscut un bătrîn adus de spate, cu părul nins, tuns scurt, pe nume Iakov Mihailovici Kondratiev. Iakov Mihailovici e un fel de istorie vie a acestui colectiv cu glorioase tradiții revoluționare, unul dintre participanții la primul subotnik comunist din 1919. L-am rugat să ne povestească cum s-au petrecut lucrurile atunci. Nu s-a lăsat rugat și a început să istorisească. Încăntarea armatelor contrarevoluționare ale lui Kolceak însemna o mare primejdie pentru ținara republică sovietică. Comitetul Central al Partidului a adresat atunci organizațiilor de partid și sindicale o chemare la încordarea tuturor forțelor pentru a zdrobi pe dușman. În aceeași zi seara, era într-o simbătă, la depou s-au adunat 13 comuniști și doi simpatizanți printre care se afla și el, Kondratiev. Oamenii au hotărît să muncească pînă a doua zi dimineața, în care timp să repare trel locomotive spre a fi trimise imediat pentru nevoile frontului din răsărit. Așa s-a născut primul subotnik comunist, prima manifestare a noii atitudini față de muncă, pe care Lenin a numit-o „Marea inițiativă” și care s-a răspîndit apoi în întreaga țară. Urmășii celor ce se aflau în 1919 în primele rînduri nu sînt astăzi mai prejos decît părinții și bunicii lor. La 18 noiembrie 1958 întreaga Uniune Sovietică a aflat din paginile ziarului „Komsomolskaia Pravda” că la Depoul Moscova-Triaș a luat naștere o nouă mișcare, care în prezent capătă un caracter de masă — aceea a brigăzilor muncii comuniste. Prima brigadă care a primit titlul de brigadă a muncii comuniste din întreaga Uniune Sovietică a fost bri-

duce la jumătate timpul de lucru necesar înainte pentru această operație.

B. Beșev, ministrul Transportului, ne-a povestit că atunci cînd s-a deschis la Moscova Expoziția industrială engleză, directorul Expoziției l-a invitat special să-l arate un agregat similar. Era convins că în Uniunea Sovietică nu există așa ceva, dar, spre uimirea lui, i s-a răspuns că dacă vrea să vadă un astfel de agregat în funcțiune este invitat la rîndul său la Depoul Moscova-Triaș.

Semne ale comunismului am descifrat și în existența în secți a bufetelor fără vinzător. Oamenii veneau, se serveau cu sandviciuri, apoi lăseau banii într-o cutie. Ni s-a spus că și plata salariilor se face fără casier. Fiecare muncitor vine și ia de pe masă, de la casierie, plicul cu numele său. Lîngă poartă, iață în față cu placa de marmură a cărei inscripție spune că acolo a avut loc în aprilie 1919 primul subotnik comunist, pe panouri mari sînt înscrise cuvintele de ordine ale modului de a munci și trăi în chip comunist: „Unul pentru toți, toți pentru unul”, „Să nu pierdem timpul, ne așteaptă învățătura”, „Omul să-i fie omului prieten, tovarăș și frate”. Vizitînd Depoul de locomotive Moscova-Triaș ne-am încredințat că acestea nu sînt numai cuvinte de ordine pentru viitor, ci trăsături morale ale constructorului comunismului ce prind încă de pe acum rădăcini tot mai adînci în conștiința oamenilor.

Șapte în cinci

În fața pavilionului R.S.F.S.R. de la Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. se află un panou pe care scrie: „Șapte în cinci”. Pentru un străin inscripția pare ermetică, dar sensul ei se vedește înapoi de îndată ce intri în pavilion. Aici s-a deschis o expoziție a realizărilor industriei, tehnicii și științei din regiunea economică-administrativă Leningrad. Oamenii muncii din această regiune s-au angajat să transpună în viață sarcinile ce le revin în cadrul septenaliului în numai cinci ani. După ce treci prin fața exponatelor nu mai ai nici o îndoială că angajamentul leningrădenilor va fi îndeplinit cu siguranță. Expoziția este o imagine a tehnicii înalte a comunismului. Prototipurile mașinilor, agregatelor și aparatelor ce se vor găsi mine în întreprinderi, în laboratoare au și fost create. Ne oprim în fața machetei unei turbine a cărei viteză de rotație depășește o dată și jumătate viteza sunetului. Alături e macheta celui mai puternic generator din Europa. Uzinele orașului-erou produc turbine și generatori cu o putere de 500.000 kW pentru hidrocentrala de la Bratsk. Și iată fire de kapron mai rezistente decît oțelul, o mașină poligrafică cu program care toarnă 10.000 de litere într-o oră, iată modelul celui mai puternic telescop din Europa, a cărui putere de mărire face ca flacăra unui chibrit aprins la Vladivostok să poată fi văzută la Moscova. Ni se atrage atenția asupra unor aparate modeste ca proporții dar de o precizie și de o finețe de-a dreptul uluitoare: un cîntar electronic automat sensibil la o greutate de o milionime de gram și un aparat de cusut nervii folosit în neurochirurgie. Aceste aparate sînt pînă acum unice în lume.

În împărăția firelor sintetice

Combinatul de fire sintetice din Kiev, cel mai mare de acest fel din Uniunea Sovietică, e așezat în pitorescul cartier Darnița de pe malul stîng al Niprului. Aici se produc firele de kapron și viscoză cu care sînt aprovizionate peste 4000 de întreprinderi din U.R.S.S. și din alte țări. Toate secțiile combinatului, ca și cartierul de locuințe din jur, au fost construite după război. În acest gigant al industriei chimice sovietice lucrează peste 10.000 de muncitori. Producția anuală a combinatului este de 8.300 tone fire de viscoză, 5.300 tone fire de kapron, 4 milioane și jumătate metri pătrați țesături-cord din kapron pentru industria de cauciuc, 3.600 tone celofan și alte produse.

În secția de viscoză ne întîmpină o răcoare plăcută, deși afară e o căldură de peste 30 de grade. Ni se explică pricina: procesul de producție al viscozei cere o temperatură scăzută, care este asigurată de o puternică stație de compresoare frigorifice. Și aici, ca și în celelalte secții, se lucrează după metodele cele mai noi, care sînt la rîndul lor perfecționate mereu de muncitori. Un exemplu concret îl avem chiar aici, la finisarea firelor de viscoză. Înășurarea firelor nu se mai face pe bobine. O metodă nouă de lucru face de prisos această operație, ceea ce duce la o creștere a productivității muncii cu 40 la sută și la un consum de energie electrică de patru ori mai mic.

Și aici, ca pretutindeni pe întinsul Uniunii Sovietice, a luat o mare amploare întrecerea pentru obținerea titlului de brigadă, schimb, secție, a muncii comuniste. La această largă întrecere participă peste 6000 de muncitori.

Pe lîngă combinat funcționează 10 creșe și grădinițe de copii, o policlinică și un complex sanitar cu 300 de paturi, un sanatoriu de noapte în care se odihnesc după orele de schimb, în condiții optime, 100 de muncitori, o tabără de pionieri pentru 350 de copii, iar pe țărmul însoțit al Mării Negre, la Eupatoria, combinatul are o casă de odihnă.

Pe meleagurile lui Șota Rustaveli

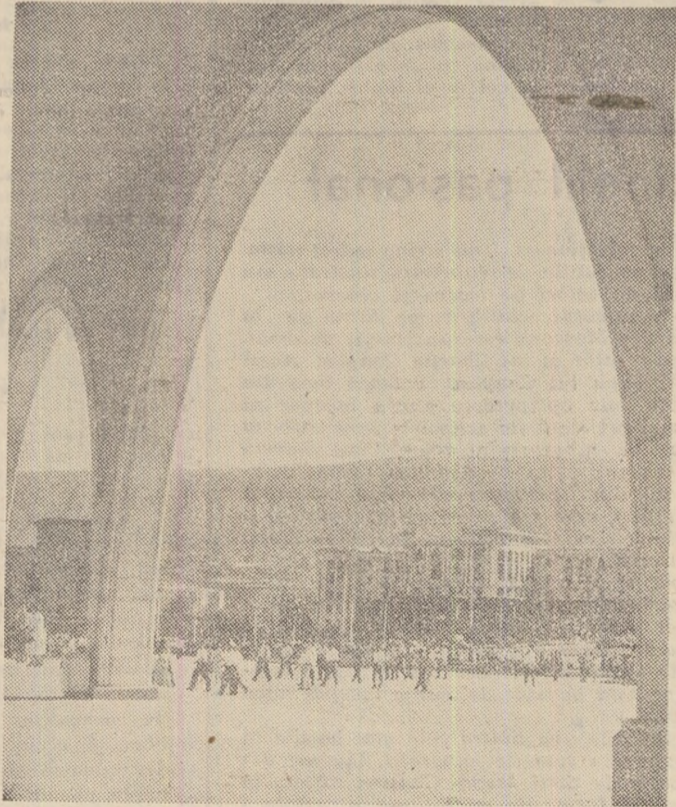
După ce am contemplat prin fereastra rotundă a avionului măreția Elbrusului, cu creștetul acoperit de zăpezi veșnice ridîcîndu-se semeț deasupra norilor, am coborît pe încîntătoarele plaiuri transcaucaziene. De la Tbilisi, o jumătate de oră cu mașina și am ajuns la Rustavi. Se spune că în urmă cu secole, aici era un oraș înfloritor, orașul natal al poetului național al Gruziei, Șota Rustaveli. După ce, în urma unor lupte crîncene, turcii au ocupat Gruzia, ei au distrus complet orașul de n-a rămas piatră pe piatră. Noul Rustavi, orașul modern, cu străzi drepte și pline de verdeață a început să fie construit, în plin cîmp, în 1945. Astăzi are o populație de 70.000 de locuitori și construcția lui continuă într-un ritm rapid. Inima orașului e marele combinat metalurgic care dă anual peste un milion de tone de oțel, prelucrat tot aici în laminare și țevi pentru industria petrolieră. Laminorul de țevi din Rustavi e primul laminor din Uniunea Sovietică și din Europa complet automatizat. Mecanizarea și automatizarea sînt larg introduse și în celelalte sectoare ale combinatului.

Spre bucuria noastră am întîlnit aici laminoriști care aveau prieteni buni în România. Un grup de muncitori romîni a învățat meseria laminării țevilor la Rustavi, iar un grup de specialiști gruzini a fost la noi să ajute la punerea în funcțiune a laminorului de țevi de la Roman. Am stat de vorbă cu inginerul Pavle Țereteli, șeful laminorului, care ne-a spus că prietenii încheiate în timpul șederii sale la Roman și în cursul vizitei laminoriștilor romîni la Rustavi nu s-au stins odată cu despărțirea și cu anii, ci dimpotrivă. Poșta duce și aduce regulat scrisori în care laminoriștii de la Roman află noutăți de la prietenii lor din Rustavi și invers. Inginerul Țereteli a avut numai cuvinte de laudă pentru inginerii Ion Pența, azi director tehnic la Roman și Constantin Iordache, inginer șef, care au fost cu ani în urmă la Rustavi pentru specializare. Ține minte ce emoționanți erau în ziua cînd le-a spus că două zile vor conduce ei singuri laminorul. L-au condus foarte bine iar cînd au plecat, el, Țereteli era sigur că laminorul geamăn de la Roman va fi condus de oameni de nădejde, stăpîni pe toate tainele meseriei.

★

O călătorie în Uniunea Sovietică în aceste zile e un prilej fericit de-a cunoaște realitățile sovietice într-un moment deosebit, într-un moment de avînt nemaîntîlnit în toate domeniile de activitate, într-un moment de înflorire a unor trăsături morale noi, de-un înalt umanism — umanismul generației care construiește comunismul.

Silviu Podină

În însoțitul Tbilisi...

gada lui V. I. Stanilevici. Exemplul ei a fost urmat imediat de altele, apoi de secții întregi, iar în ianuarie anul acesta întregul colectiv de 2000 de oameni al Depoului a cucerit, tot primul în întreaga Uniune, înaltul titlu de întreprindere a muncii comuniste.

Semnele comunismului pot fi întîlnite aici la tot pasul. Mai întîi în tehnica modernă. Depoul nu mai are în exploatare nici o locomotivă cu aburi, ci numai locomotive Diesel și electrice. Reparațiile sînt făcute cu ajutorul tehnicii celei mai înaintate. Ne-a stîrnit admirația, de pildă, un agregat pentru schimbarea bandajelor de la roțile locomotivelor electrice fără ca acestea să fie demontate. Agregatul re-

ntrecere

rațajul produs la noi, la „Kinap”.

„că vorbeam adineauri despre Pala-

eselor de la Kremlin: unul din di-

șalii va avea înălțimea unei case ca

... E ceva, nu? Tot la noi a fost

am pe acest neprețuit ghid prin

și priveam filele de carnet pe care

teva însemnări despre angajamente-

în această întrecere de... „concuren-

Moscova... Forma lor de exprimare

lor de scurtă posibilă: câteva cifre! (Nu

este acela care a folosit pentru pri-

expresia „poezia cifrelor”, dar nu

decît invidiat pentru inventivitate.

Unor cifre, cărora oamenii le

conțin foarte mult lirism și mai

ective). Așa dar, din momentul în-

testei întreceri originale, muncitorii,

și inginerii din Moscova au pus în

139 de linii au

au realizat 30

de ruble eco-

dat în produc-

1204 modele

noi, au sporit

de garanție la

produse. Să pu-

te cifre una sub

dar și un suflet

ce-i sentiment-

ei va vedea în

mult decît o în-

tabilizează, căci

le unui mare

de mina a mi-

lilioane de oa-

țici.

oscoviții îi anun-

grădeni că au

o nouă mașină

pentru încărcat

at (o mașină ce

ocui buldozerul,

și poate trans-

pe o tonă de

leningrădenii, la

ii anunță că

ul electrotehnice

a fost creat

unui aparat

ajutorul radiații-

bează întreg pro-

producție al

ei chimice.

ouă mari orașe

S. se întrec. Și

cei lor se vede

în Ural și în Kazahstan, în Siberia

în aparatul instalat pe cosmodro-

nor din Siberia de nord-vest, de

ornit spre înalt Gagarin și Titov —

unde scrie „Sdelano v S.S.S.R.” („fa-

U.R.S.S.”).

Uniunea sovietică a îmbogățit prin sensul

numărate înțelesuri ale cuvintelor.

este rînduri despre întrecerea din-

ouă metropole sovietice, în fața

veste conturîndu-se cu precizie

ei viitor. Viitorul comunist

vor apuca chiar cei care astăzi nu

sînt de tineri.

Alexandru Stark

Mică cosmogonie... terestră

Timpul liber al „stelelor“ cinematografice

Mulți cititori ne roagă să-i informăm despre ocupațiile extra-cinematografice ale actorilor lor preferați, adică acelea din orele cind ei se află dincolo de platourile de filmare.

Cea mai mare parte a vedetelor cinematografeii sovietice au și o bogată activitate teatrală. De aceea, cind actorii nu se află în studio sau cind nu sînt plecați cu echipele de filmare pentru turnarea de exterioare, mulți actori pot fi aflați în sălile de repetiții sau pe scenele teatrelor: Tatiana Samoilova la Teatrul Maiakovski, Elina Bistrițkaia la Teatrul Mic, Evgheni Urbanski la Teatrul Contemporan, Zinaida Kirienko la Teatrul Pușkin, Iuri Iakovlev la Vahtangov...

Dincolo de firmamentul studioului și al scenei, „stelele“ devin însă și ele... terestre, cu ocupațiile, gusturile, visele și preocupările specifice fiecărui locuitor al planetei noastre.

Aparatul fotografic a surprins cîteva cunoscute vedete ale ecranului sovietic, în timpul liber, dedicîndu-se ocupațiilor preferate.

Maia Menglet este îndrăgostită de muzică și, mai ales de muzica ușoară. Cînd e acasă, poate fi de multe ori văzută lîngă magnetofon, ascultînd melodiile preferate

Pe lîngă lectură, lecții de pian și gimnastică — principalele ei ocupații în timpul liber, Elina Bistrițkaia a făcut de cîteva timpi o pasiune și pentru ...croitorie. Iată-o tîrînd un prim examen la mașina de cusut.

Tatianeii Samoilova îi place să hoinărească prin pădurile bătrîne din împrejurimile Moscovei. Așezată în hamacul suspendat între doi mesteceni, actrița contemplantă vîsătoare peisajul din jur.

Sus: Pasiunea lui Viaceslav Tihonov pentru creșterea și dresajul porumbeilor datează încă din adolescență. Actorul îi dedică și astăzi o mare parte din timpul lui liber.

Dreapta: Volodea Ivașov, protagonistul „Baladei soldatului“ este cunoscut printre studenții Institutului unional de cinematografie și ca un sportiv de frunte. Disciplina preferată: aruncarea discului.

Prietenii știu că atunci cînd Oleg Strijenov nu-i la studio sau acasă, e la fratele lui, Gleb, actor de teatru, cu care se înțelege foarte bine. Au aceleași preocupări și preferințe și o mare pasiune comună: literatura, despre care discută cu însuflețire

În ultimul timp, activitatea actricească și regizorală nu-i lasă o clipă de răgaz. Dar cînd se ivesc cîteva clipe libere, Serghei Bondarciuk își ia nelipsitul șevalet și cutia cu vopsele, se instalează într-un colț mai ferit din parcul Studioului și se consacră picturii

REFLECTOR

Cu prilejul sărbătoririi celei de-a 17-a aniversări a eliberării Romîniei, la cinematograful „Hudojestvenii“ din Moscova a fost organizată între 21—27 august o Săptămîină a filmului romînesc. Festivalul s-a deschis cu „Setea“, film distins cu „Medalia de argint“ la cel de-al doilea Festival in-

ternational al filmului de la Moscova. Au mai fost prezentate filmele „Soldați fără uniformă“ și „Nu vreau să mă însor“.

★

Zilele acestea a fost prezentat la Londra filmul sovietic „Prima călătorie spre stele“, consacrat zborului în Cosmos al lui Iuri Gagarin. Presa engleză a relevat marelui interes al filmului.

„Este o prezentare emoționantă a zborului pionierului cosmonaut“ — a scris „Daily Worker“. Ziarul „Daily Mail“ a expus amănunțit desfășurarea filmului, subliniind că cineștii sovietici au dovedit o înaltă calificare.

★

Muncitorii combinatului din Astrahan au terminat amenajarea unui cinematograful care urmează să fie expedit în capitala Indiei. Sala de cinematograful, cu o capacitate de 200 de locuri, este montată pe platforma unui autocamion „Zi-164“. Cinematograful pe roți este înzestrat cu aparatul ultramodern, avînd un ecran metalic, ceea ce va permite atît proiectia de filme pentru cinemascop cît și pentru filme pe ecran obișnuit. În sala de vizionare au fost instalate fotolii pliante.

★

Documentaristul sovietic A. Zguridi s-a întors dintr-o expediție în Kazahstan unde a studiat timp de mai multe luni viața pelicanilor cu ajutorul „ochiului“ cinematografic. Aceste păsări ciudate trăiesc în stoluri mari în stufărișul lacurilor singuraticale ale Kazahstanului. Cuiburile lor, construite cu multă migală, par adevărate insule plutitoare. Din ouăle pe care femela le clocește timp de patruzeci de zile ies pui golași care cresc repede, deprînd zborul, iar toamna pornesc împreună cu părinții lor într-o lungă călătorie spre țările sudului.

Un cinefil pasionat

Există tot felul de colecționari. Unii strîng mărci poștale, alții, etichete de pe cutiile de chibrituri, ilustrate sau autografe, fotografii de actori de teatru și cinema.

Rudolf Slavski, cunoscutul echilibrist pe sîrmă de la Teatrul de estradă din Moscova este un cinefil pasionat. El este un mare admirator al lui Charlie Chaplin. Acest entuziasm pentru creația lui Chaplin datează încă din tinerețe. La vîrsta de optsprezece ani a început să decupeze din ziare și reviste toate articolele care vorbeau despre viața și cariera cunoscutului actor. Cînd Slavski a plecat pe front, în anii celui de-al doilea război mondial, în locuința lui din Leningrad rămăsese o bogată colecție despre Chaplin, care s-a prefăcut în cenușă și a fost îngropată printre ruinele clădirii, în timpul unui bombardament hitlerist.

Slavski a început să-și refacă colecția încă pe front. Într-una din ultimele zile ale războiului, în timp ce se afla într-un orașel german a găsit zvîrlită pe șosea o bucată de ziar, cu un clișeu din filmul „Luminile marelui oraș“. Pe hîrtie se imprimase urma unei cizme mînjite de noroi. Cu această bucată de ziar a început noua colecție a lui Slavski.

Astăzi, colecția lui este una dintre cele mai bogate în materie. Se compune din sute de fotografii, tăieturi din ziare, un mare număr de cărți despre Chaplin editate în diverse țări, unele sub formă de microfisme, o cartotecă vastă în care sînt consemnate titluri de lucrări și articole din ziare referitoare la Chaplin. Rudolf Evghenievici este apoi și posesorul citorva copii ale filmelor lui Chaplin, precum și al multor discuri și benzi de magnetofon cu muzică din filmele actorului preferat.

Slavski își sporește necontenit colecția. Astfel, la primul Festival internațional al filmului de la Moscova (1959), zealousul colecționar a înregistrat pe bandă o discuție cu actrița engleză Dawn Adams, interpreta rolului principal din filmul lui Chaplin „Un rege la New York“. Cea mai recentă piesă din colecție este o fotografie a actorului american făcută de Serghei Eisenstein cu prilejul călătoriei sale în America. Fotografia i-a fost dăruită de B. Tenin, profesorul său de la școala de actori de circ.

Slavski este deseori solicitat să vorbească despre colecția lui. Recent, un post de televiziune sovietic i-a consacrat o emisiune specială. Rudolf Slavski a făcut de asemenea o expunere la Casa cinematografeii din Moscova urmată de proiectii din primele filme ale lui Chaplin, aflate în propria-i colecție, printre care și „Dincolo de ecran“ (1916).

Menko".
un carnet de partid pe numele de Zahar Ivan
tru lichidarea lor. Unul dintre ei are asupra lui
doi nasturi, pe cealaltă - unul. Lucrurile acestea au
accesor absolutenți: pe una din minciunile
absolventi ai unei școli speciale. Semnamentele
necavacștră au fost aduși agenți ai Gestapoului.
Textul era scurt: "In raionul dum-
radiogramă. Textul era scurt: "In raionul dum-
deschise cureaua de la pantaloni, și scoase o
Salind, noui soști își scoase gâtul scurtă, își
dăduse parola și spusese că-l caută pe Serdiuk.
In atelier, Pîrin intră și-l vești că venise un om.
Pe la ora unsprezece, cînd Serdiuk era încă
înțelege totul.
Radotelegrafistul ar vedea urmele focului și ar
idee: să dea loc atelierului înainte de a pleca.
Incepu să se lupteze de zîmb cînd îl veni o
atelier și radiotelegrafistul ar cădea în labetele lor".
zbuți, cei de la Gestapo s-ar instala, desigur, în
și cu mine, să ne strecurăm de aici? Dacă am
meșter, gîndea Serdiuk. O să zburim care, Pîrin
are să fie executat, viața oamenilor nu-i în pri-
copii de la Gestapo sînt convinși că operația
lor între membrii grupului ilegal, alții timp cîi
tutii. Pînd la ora treisprezece pentru împărțirea arme-
figură, țîrd a lîne seama de bombardările mă-
se țîrdi mereu umbid prin casa, țîrd țîrdă după
In noaptea spre duminică Serdiuk dormi prost:
țîrd în viață - să le țîrdun.
Vasilievici, nu mai pot țîrdia din morți nici țîrdle.
Nici pe țîrdia Solomonovici. Doar așa mai țîrd

3

6

— Bine l-ați țîrdi mai... țîrdi soptit radiotelegrafistul ușu-
răț țîrd și se se țîrdă pe țîrdă. Nu cumva o țîrd auțit
cineva țîrdșățura?
Strada era pustie.
— Geamurile sînt duble și țîrd detunătura pistolului
amortizată, țîrd țîrdi țîrd și țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă
țîrdi țîrdi?
— Sigur.
— Atunci țîrd-l. Serdiuk țîrd țîrdi pistolul. S-ar
putea să-țîrd țîrd de țîrd. Deșț, e mai bine să țîrd
nevoie.
Se aplecă spre Ivanenko și-țîrd țîrd țîrd gulerul de la
cămășă.
— Ia țîrd ce țîrd lucrează. I-au țîrd pîndă și țîrd o
cicatrice. Incearcă să țîrd țîrd pe unul ca țîrd.
Împinșă țîrd sub țîrd și țîrdă țîrd țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă
țîrd.
Serdiuk țîrd la țîrdă țîrd radiogramel prin
care țîrd pe țîrd tot ce se țîrduse și
repeță că țîrd de țîrdă țîrduse arestată de
Gestapo.
— Transmite-o țîrd, țîrd el, țîrd țîrd țîrd
radiotelegrafistului. Dacă țîrd țîrd, la noaptea
s-ar țîrd să țîrd țîrd. Dacă nu țîrd areștează
nici azi, nici țîrd, țîrdă că țîrd scăpat.
Se țîrdă asupra țîrd. Serdiuk țîrd țîrd
locul țîrd țîrd și-țîrd țîrd pe țîrd din țîrd.
După ce-l țîrd la țîrd pe Pîrin cu țîrd
țîrdă țîrdă țîrdă, Serdiuk țîrd țîrd să țîrdă
țîrdă țîrdă țîrdă ce se țîrdă, țîrd la țîrd
să țîrd țîrdă din țîrd, la țîrdă de țîrdă. De

văzut pe ea?
— Forțe țîrd țîrd Heisen. Pentru ce țîrd
de țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă
— țîrd țîrdă de țîrdă, țîrd țîrd, și țîrdă
care țîrdă țîrdă.
unul din ei nu țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă
ce țîrdă de țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă
Era de țîrdă țîrdă. Cei de la Gestapo țîrdă
țîrdă de țîrdă țîrdă.
— Cunoșțeti acest țîrd? — țîrdă Heisen, țîrdă
dar țîrdă țîrdă țîrdă — se țîrdă ce e pe țîrdă.
Țîrdă țîrdă țîrdă de țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă
țîrdă țîrdă țîrdă și se țîrdă țîrdă. In țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă
o țîrdă pe țîrdă țîrdă o țîrdă o țîrdă.
Alexei Ivanovici o țîrdă țîrdă pe țîrdă
pe un țîrdă și țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă
apoi țîrdă țîrdă un țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă
Heisen țîrdă țîrdă ca țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă
țîrdă.
cum țîrdă se țîrdă țîrdă un țîrdă de țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă
Cîndă țîrdă țîrdă țîrdă, Pîrin țîrdă țîrdă, țîrdă țîrdă
un țîrdă țîrdă.
— Vreți țîrdă? țîrdă Heisen, țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă
Alexei Ivanovici țîrdă țîrdă cum țîrdă țîrdă țîrdă.
Heisen pentru țîrdă țîrdă. In țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă
nu, țîrdă țîrdă, țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă
După o țîrdă țîrdă de la Gestapo se țîrdă țîrdă
dă țîrdă și se țîrdă țîrdă nu ca să se țîrdă țîrdă.
că țîrdă cu țîrdă pe țîrdă țîrdă, dar se țîrdă țîrdă
de țîrdă, țîrdă țîrdă se țîrdă pe țîrdă. Un țîrdă
nunchii țîrdă țîrdă pe țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă

14

11

țîrdă, cu țîrdă țîrdă, cu țîrdă țîrdă, țîrdă.
Heisen țîrdă țîrdă să țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă.
Spre țîrdă țîrdă, țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă, dar țîrdă
vărdă că nu țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă
de țîrdă țîrdă țîrdă, nu țîrdă in țîrdă, ci după
ce-țîrdă țîrdă gura cu țîrdă, țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă.
— Tîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă
țîrdă Heisen in țîrdă de țîrdă.
— Ihi... țîrdă țîrdă, oțîrdă țîrdă
in țîrdă. De ce țîrdă să țîrdă? Hitlerișții nu
erau doar țîrdă de țîrdă să țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă
pe țîrdă țîrdă. Mai bine țîrdă, țîrdă de țîrdă țîrdă
țîrdă.
Era țîrdă de țîrdă in țîrdă, țîrdă Heisen țîrdă
țîrdă să țîrdă țîrdă țîrdă: țîrdă țîrdă țîrdă in
șchimbul țîrdă țîrdă despre țîrdă țîrdă. Alțîrdă, țîrdă
țîrdă țîrdă.
Pîrin țîrdă țîrdă seama ce țîrdă țîrdă
Voinț să țîrdă șchimbă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă
țîrdă țîrdă:
— Bine, am să țîrdă tot ce țîrdă. Dar ce-țîrdă țîrdă
in țîrdă țîrdă?
— Văța, țîrdă țîrdă Heisen, țîrdă de țîrdă
țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă.
— Țîrdă, țîrdă Pîrin țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă
țîrdă țîrdă o țîrdă, deșț in țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă
țîrdă țîrdă țîrdă al țîrdă țîrdă.
— Tîrdă țîrdă ce țîrdă țîrdă? țîrdă Heisen. In
țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă țîrdă
și țîrdă.
— O țîrdă de țîrdă nu e mare țîrdă. Vreau o

1) Asta e tot ce putei spune ? (In limba germana, a.1.)

— A adus un lactă.
— Și cîi timp maister reparat ?
Pirin se strădui să-și amintească cîi zăbovise agentia de legătură la Serdiuk.
— E un lactă foarte complicat. Mi-am bătut capul mai bine de un ceas și tot n-am putut să fac chestia.
— Das ist alles, was mögen Sie sagen ? (Iăcăsi Heisen îl înjură grosolan. N-avea rost să-l bată. Alexei Ivanovici tăcea.
— Ace în unghii !, ordonă el apăsat.
Pirin se cutremură. Ascădar aveau să-l schinguiască și pe el ca pe agentia de legătură... Cum să scape de chinuri ?
— Veni o idee salvatoare. Cîițindundu-se, se apropie de biroul țare de stejar și se opri la țel pașt. Aprecîind distanța din ochi, mai țacu un pas. Stammer îl privea nedumerit.
Oțtenii de la Gestapo intră în birou. În aceeași clipă Pirin, lășindu-se într-o parte, se izbi cu timpla de colțul ascuțit al biroului. Calculul îi fusese precis.

15

10

Pirin nu-l trezea nici un fel de temeri.
Pirin trase brusc de sforă și aruncă cutia cîi colo. Ca o piscă, făcu un salt pînă în sălîță și se prăvăli pe podea. În urmă-i se auzi o detunătură. Explozia asurzitoare zgudui toată casa. Pirin se ridică. Ușa dinspre stradă fusese smulșă din țîșini de explozie. În față îl izbi aerul proaspăt. „Am scăpat, am scăpat”, îl străfulgeră o vagă speranță și își sări în stradă, fără să vadă soldații care se lveau din ascunzătură, apropiindu-se în goană, fără să audă tropăitul de cizme și vulețul avioanelor care decolau de pe aerodrom. Cîneva, uriaș, cîi un urs, se aruncă pe la spate asupră-i, îl trînti la pămînt și-l asurzii cu o lovitură.

Furia lui Heisen întrecu orice închipuire. Pentru desfășurarea operației concentrate infanteria și jandarmeria teritorială, iar unitatea aeriană fusese pusă în stare de alarmă. Toată prada se rezuma însă la cîițiva localnici, care, temîndu-se să între pe întuneric în oraș, înnoptaseră în stepă, plus un membru al grupului ilegal. Pierderile erau însă grele — patru agenți ai U.N.U. și șase patru ofițeri de la Gestapo, care trebuiau să-l captureze pe Serdiuk. Trei fuseseră ucii și cinci răniți grav. Dar nu asta îl supăra mai ales pe Heisen, cîi țîrbițirea prestigiului lui în ochii subalternilor și ai superiorilor. Ce scandal o să-i facă Himmler ! Bine ar fi să se alegă numai cu o retrogradare...
Se miră cînd i-l aduseră pe Pirin. Se aștepta să vadă un bărbat înalt, voinic, oarecum în felul lui Serdiuk, și cînd ocolo în față se afla un om palid,

Mici Pavel, nici Valera Teplova nu se mai țiră la Pirin. Întruch îl privea. Serdiuk era linășit. Și nici pentru el nu era ingrijit cîișii de puțin : pînă duminec, ziua fixată pentru acțiune, n-aveau să-l înhațe. Îl puse la curent pe Pirin : casa era pînă sub supraveghere, puteau fi areștați din clipă în clipă, dar n-u-și puteau părdel postul, cîci dumiriadotelegrafistul.
Pirin îl asculta cu o liniste umilitoare.
— Nu ție țicț de loc ? Ia țe uita ce curajos e, nu se teme că ar putea ți uciș, încercă să-l gînușe de moarte.
— Știu, îi dădu răspuns Pirin, țot aca de linășit. De la mine n-au să scoată nici o vorbă. Ţacu o clipă, apoi addugă cu amărăciune : Eh, Andrei !

(Fragmente)

V. POPOV FIERBE OTELUL

2

acolo urmau să se strecoare în canalele subterane —
— Și ceilalți copoi să rămînă nepedepsiți ? întrebă dojenitor Pirin. Dar ordinul statului-major ?
— Vrei să împaci și capra și varza ! — răspunse înciudat Serdiuk. Acelaș gînd îl chinuia și pe țel, dar nu vedea nici un mijloc să-l uciadă pe provocatori.
Nu mai avea ce face acolo și plecă strecurîndu-se prin grădini.

Pirin nici nu se gîndea să execute dispoziția lui Serdiuk. Își făcuse planul lui. Închise atelierul, sălță cu toporul o scîndură a dușumelui din sălîță și scoase o cutie cilindrică de tablă. În cutie erau cîteva grenade și o capsă, înțășurate în țirpe. Se înapole în odaie, potrivii grenada fără capsă pentru aruncare. Înțări cu grijă inelul, apoi, cu îndeminarea care-l caracteriza, făcu o gaură exact în mijlocul capacului cutiei și trecu prin ea o sforă.
Zîmbi ușor, vîrți capsă în grenadă, potrivii totul și înveli cutia într-un ziar, lășind afară capătul cu laț al sforii. Se dezbracă, se spăla mai înții pînă la brîu, apoi și pe picioare, își luă rufe curate și hotărî să mîncînce. Aruncînd o privire pînă de scîrbă spre patul sub care zăcea cadavrul provocatorului, duse mîncarea în atelier și se așeză la bancul de lucru.
Dădu pe gît un păhărel cu spîrț, strîmbîndu-se de tare ce era, apoi mîncă pe înțelețe cartofii și varză, peste care vărsase țot untdelemnul din

7

buzunar pistolul, îl așază pe masă și-l acoperă cu
 prosopul, iar dumnea-ta sezi, îl îndemnă el pe
 Ivanenko într-o, îl scutură pe Serdiuk și înțase
 radiotelegrafistul.
 Ivanenko intră, îl scutură pe Serdiuk și înțase
 mină radiotelegrafistului. Acesta ț-o strâns în sîc.
 — Fără de dumnea-tă poți să vorbești orice. E
 de-al nostru, încă Serdiuk și înțase capul spre
 radiotelegrafist, care se uită la mincele lui Iva-
 nenko. Serdiuk își aruncă și el privirea: la
 minceca stîngă lipsea un nasture.
 — N-ai fost filat?
 — N-am observat. Dar de ce?
 — Uite, se zice c-au apărut în raion niște hîcoci
 de la Berlin, de pe Mecklenburgstrasse, 75.
 Chiplul lui Ivanenko nici nu trestăi măcar.
 — Ce-i aia Mecklenburgstrasse?
 — El, ce...
 — Vaszică totu-i rămine așa cum s-a stabilit?
 — Intrebă Ivanenko. Venii la zece fix...
 — Dar ce-l, Stammer se teme c-o să schimbăm
 data și ora? Intrebă ironic Serdiuk și viri mină
 sub prosop.
 Provoacatorul se trase înapoi un pas și băgă
 mină în buzunar.
 Serdiuk trase țără să mai arunce prosopul. Iva-
 nenko se ridică și capul strîpuns de glonț,
 Fără să lase din mîna pistolul, Serdiuk se apro-
 pie de provoacator și-l scoase din buzunar arma
 și permisul de circulație prin oraș noaptea. Al-
 ceva nu găsi.
 Pirin viri capul în odale, și se retrase repede
 în atelier.

5

4

Serdiuk mai citi o dată, încet, radiograma, apoi
 o arse imediat.
 Radiotelegrafistul își scoase căciula, își șterse
 de nădușală fața pămîntie, de parcă ar fi fost
 bolnav de malarie, și-și netezi nervos claia de
 păr des. Sub ochiu-i drept, ușor sașiu, zvicnea o
 vinișoară albastră, umflată. Se așază pe scaun,
 își aprinse o țigară și spuse:
 — Mai am pentru dumneavoastră o radiogramă.
 Dar asta-i personală.
 — Personală? De la cine? se miră Serdiuk.
 S-o văd, s-o văd.
 — N-am scris-o. Statul-major vă felicită pentru
 nașterea fetiței. Toți ai dumneavoastră sînt bine,
 sănătoși, locuiesc la Novosibirsk.
 Un zîmbet larg lumină fața lui Serdiuk, iar pri-
 virea-i deveni caldă — gîndurile îi zburară de-
 parte, în Siberia, lângă pătucul copilului — prima
 surioară a celor trei feciori ai săi.
 — Ei, se vede că nu ești înșurat! îi reproșă
 cu blîndețe Serdiuk radiotelegrafistului. Dacă erai
 familist mi-ai fi anunțat mai întîi știrea asta.
 — Nu-s înșurat, răspunse radiotelegrafistul, cu
 un zîmbet șiret. Cîrnul meu a și început să
 meargă...
 Pirin intră speriat și șopti:
 — Ivanenko e în atelier.
 Auzind numele, radiotelegrafistul sări de pe
 scaun și-l privi nedumerit pe Serdiuk. Era vădit
 că și Serdiuk se zăpăcise: întîlnirea cu Ivanenko
 fusese fixată pentru cinci seara.
 — Lasă-l să intre, spuse Serdiuk și, scoțînd din

eșafuț cu grîdîină, mobilă, și... banl...
 — Alles können wir geben, alles, tot ce ținem-
 țost țorești, promise Heisen, arșistăcut, dînd-o cînd
 pe rușește, cînd pe nemțește.
 — Veau o declarație în scris, spuse Alexei
 Ivanovici, continuîndu-și jocul. Nu cred în vorbe.
 Nădădîndu-și că rușii are să-i dea cu adevărat
 informații prețioase, Heisen se învol bucuras. Al-
 cătîi în limba germană o declarație care nu-l
 obliga la nimic, o traduse cum se pricepu și ț-o
 înțase lui Pirin.
 Acesta împături cu grijă hîrtia și o viri în bu-
 zunar.
 Cunoscu puține lucruri, dar cele mai impor-
 tante... șopti el, apoi, rostînd răspicat hecare cu-
 vînt, urmă nespuns de tînic: Șețul organizației
 subversive este noul primar al orașului, iar aju-
 torul lui — inginerul Smakovski.
 Heisen înțamă.
 — Dar Serdiuk? Cine e Serdiuk?
 — Serdiuk, repede cu un aer nativ Pirin. Serdiuk
 încrezută la mine, habar n-are de treburile astea.
 — Dar Firan cu ochelari în ramă metalică?
 — Descură mat depurte Heisen.
 — Ochelari cu ramă metalică? Pirin strînsse din
 umeri. Nu-mi amîntesc. La atelier vin mulți să re-
 pare tot felul de vecituri. Și cu ochelari, și țără.
 Heisen îi privi pătrunzător pe Pirin, rămase cîteva
 2.

12

13

clipe pe pe gînduri, apoi ordonă să fie dus în altă
 cameră și să l se dea să mînce.
 Pirin mîncă cu poftă cremvurștii conservați, bău
 apă rece și se culcă pe o canapea moale, gîndu-
 dîndu-se neliniștit la cele ce aveau să urmeze.
 Pe la orele două noaptea îl duseră din nou la
 comandantul Gestapoului.
 De data asta, în afară de cei de la Gestapo mai
 erau de față și doi ruși — inginerul Smakovski,
 colaboraționist, pe care Pirin îl cunoștea din sec-
 ția cuptoarelor Martin, și încă un bărbat pîntecos,
 cu mîini grăsuțe, ca de femeie.
 — Tumnefostr tot miștit! urlă Heisen, conges-
 tionat. Noi înțeles! Tactic inginer Krainev! El
 denunțat oameni nestr ca partizan, tumnefostr tot.
 Tumnefostr șiret — și noi tot șiret!
 Il duseră într-o cameră de la subsol, îl dezbră-
 cără la piele și îl lăsară acolo. Se aștepta să-l
 bată, să-l schingiuiască și în primele clipe se
 miră că nu se întîmpla nimic din toate acestea.
 Curînd înțelese însă. Ferestruica cu gratii n-avea
 geam și în cameră era tot alit de frig ca și afară.
 Incepu să-l furnice pielea și să-i înghețe picioa-
 rele. Se apucă să păsească repede de colo pînă
 colo pe pardoseala de ciment, fulguită de zăpadă.
 Pe ferestruică sufla vîntul, și fulgii care-l cădeau
 pe piele păreau că ard ca niște cărbuni înroșiți.
 Obosit, se așază pe pardoseala rece, și îndată
 simți junghiuri în tot trupul. Se ridică din nou și
 umblă de colo-colo, pînă cînd iar căzu la pămînt,
 istovit. Tremurul cumplit care îi scutura tot trupul
 și durerea sfișietoare, ascuțită, pe care o simțea
 la încheieturi erau de neîndurat. Zdrețindu-și și ge-

Chiar dacă citiva pași înapoi, înțep, pe virturi...
 "Dacă cine o să îndepărtească ordinarul de lichidare
 a agenților? gîndi. Am să mor? Dar cîți oameni
 au să scape cu viață dacă-l ucid pe lichidat?"
 "Că să nu mai șovăie, se apropie repede de ușă
 și ciocăni."
 — Cine-l? se auzi îndată un glas.
 Pînă vîri degetul în lățul stîrții.
 — Aici se vinde tabia pentru acoperis? — În-
 trebă el înțep, nerecunoscîndu-și vocea.
 Ușa se deschise imediat și Pîrin intră într-o să-
 lă în tunecoașă. Cîneva îl lădă de mînd și-l duse
 peste un prag înalt. Și în odată era în interior.
 "Dacă au să mă omore înainte de a apuca să
 trag de stoaică?" îl săgeată un gînd.
 Lumina orbitoare a unei lanterne electrice îl
 izbi în față.
 — Serduk? — întrebă careva.
 — Nu, Serduk vine mai tîrziu, răspunse Pîrin
 cu o prețioasă nepăsare, încrunțindu-se din pri-
 cina luminii.
 — Dar dumneata cine ești?
 — Lanterna se stînsse. Careva scăpărdă un chibrit
 și aprinse lampa. Pîrin dădu cu ochii de trei băr-
 bați tunși chiling, cu pistoale în mîini.
 Deodată se deschise o ușă și în camera dădurdă
 buznă patru înși în uniforma Gestapoului.
 "Oho, șapie!... se bucură Pîrin. Zău că face!..."
 — Pentru orice evenimente, sus mînușele!
 strigă unul dintre cei tunși, deși, îndăptășirea lui

V. POPOV, autorul romanului „Fierbe oțelul”, s-a născut în 1907 la Har-
 kov. A absolvit Institutul industrial din
 Doneț și a lucrat ca inginer. În 1948 a
 publicat romanul „Oțel și zgură”, pen-
 tru care a fost distins cu Premiul Stalin.

În lucrările ulterioare: romanul
 „Fierbe oțelul”, povestirea „Botezul fo-
 cului” și schița „O profesie romantică”
 V. Popov a rămas mereu credincios te-
 mei sale preferate: viața clasei munci-
 toare.

Acțiunea romanului „Fierbe oțelul”
 din care publicăm aci cîteva fragmente
 — se desfășoară în timpul Războiului
 pentru Apărarea Patriei și anume pe
 două planuri: într-o uzină de armament
 din spatele frontului și într-un orașel
 ocupat de hitleriști.

Tăiați pagina după linia punctată. Indoțiți
apoi de-a latul cu culoarea în afară, apoi
de-a lungul și din nou de-a latul, în așa fel
încît să obțineți o broșură cu paginile în
ordinea numerotării.

șchia în șirșii închise cu griță, gospodărește, ușa
 așterii lui, și porți cu pachetul sub braț.
 Pe strada Bokovăia își încetă mersul în dreptul
 unei căsuțe cu trei ferestre, așezată cu fața spre
 cîmp: „A treia din colț, își fixă în gînd. O gă-
 sesc și pe întuneric”.
 Se oprî. Abătîndu-se din drum, se așeză pe o
 piatră, într-o vîtoacă, și privi cerul pe care pî-
 teau înțep spre răsărit, bulucîndu-se, nori desță-
 mați.
 — Se duc la ai noștri. La ai noștri...
 Soarele aștiașea. Pîrin urmări lung, cu tristețe,
 discul de foc, care cobora încet-încet dincolo de
 zare. Marginea aurie stăruia un timp deasupra ori-
 zontului, apoi pieri și ea curînd, petrecută de ra-
 zele care se stîngeau.
 — Mîine am să-l mai văd oare? se întrebă Pîrin
 cu voce tare și călînd din cap. Nu cred. Dar
 dacă totuși am să-l văd? Mai ești?...
 Norii se rumeniseră pe margini, iar pe-alocuri
 se învîpășiseră de purcă ar fi luat foc. Vălmășă-
 gul lor, plumburi pînd atunci, căpătase acum con-
 ture în luminoase, se înagmențase, părea că se
 umflă. Pe cer se revărsase o gamă de culori ne-
 obișnuite, impresionante, pline de farmec pînă con-
 traștii lor, cum numai în amurg se vede.
 Se întuneca. Pîrin se ridică și făcu cale întoarsă
 spre orăș. Pe strada Bokovăia se apropie de a
 treia casa din colț și se oprî.
 Deodată simți o dorință aprigă să plece de
 acolo, să se întunecă din nou cu Serduk, să
 trăiască oriunde, cît de greu, dar să trăiască...

Asaltul recordurilor mondiale continuă:

IRINA PRESS — 5020 puncte la pentatlon

Finalul cronicii noastre de săptămîna trecută necesită o modificare. Scriesem despre Irina Press, atleta care reușește cinci probe într-una singură, alergînd, sărîind și aruncînd cu aceeași măiestrie, că este capabilă să treacă de 5.000 puncte la pentatlon și încă foarte curînd. Ceea ce urma să însemne o performanță excepțională, echivalentă — să zicem — cu o cursă pe 100 metri mai repede decît în 10 secunde!

Dar Irina s-a dovedit și mai harnică și mai grăbită decît am fi bănuț. Joi trecută, seara, telegramele agenției „TASS” au vestit evenimentul. Am telefonat în tipografie. Dar rotativa pornise... Acum, nu ne rămîne decît să folosim formula consacrată și... să facem cuvenita rectificare.

5.000 de puncte la pentatlon! Exceptional! Rezultatul nu este numai un record ci și dovada unei uimitoare multilateralități sportive. În întrecerea pentatlonului sînt incluse sărîiturile în lungime și în înălțime, cursele de 200 metri și 80 metri garduri, aruncarea greutății. Este în numai două zile de concurs. Nu-i ușor...

Irina a aruncat greutatea la 15,98 m (rezultat cu care ar fi fost recordmană națională în cele mai multe țări ale lumii), a sărit 1,60 m în înălțime (foarte bine, nu luai ca etalon fantasticele recorduri ale Iolandeii), 6,05 m în lungime (suficient ca să câștige orice mare concurs internațional), a alergat 80 metri garduri în 11,2 sec. (o performanță olimpică) și, în sfîrșit, a obținut 24,7 sec. pe 200 m acumulînd astfel un total de 5.020 puncte.

Irina este a doua celebritate a familiei Press. După cum se știe, sora ei mai mare, Tamara, deține recordurile lumii la aruncarea greutății și discului, este campionă olimpică și europeană. La Jocurile olimpice de la Roma, din 1960, Irina n-a putut concura în disciplina sa favorită, pentatlonul, pentru simplul motiv că organizatorii n-au inclus această disciplină în program. Mihnită, ea a hotărît să-și încerce forțele într-una din cele cinci probe. Alegerea a căzut, așa mai mult într-o doară, asupra cursei de 80 metri garduri. Irina s-a dovedit înspărită (și foarte bine pregătită), lăsînd în urmă marile favorite ale probei și cucerind primul loc cu un nou record olimpic. Abia în acest an pentatlonul a primit confirmarea C.I.O.-ului de a figura în programul Jocurilor olimpice de la Tokio. Un motiv în plus pentru atletele lumii de a-și îndrepta atenția către această probă complexă.

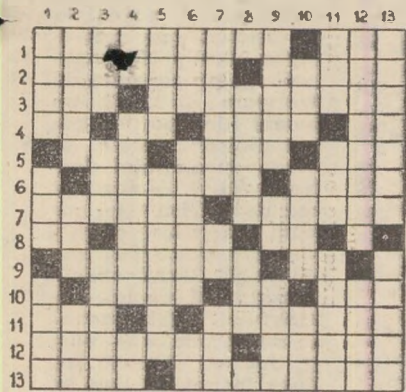
Și încă un îndemn pentru Irina de a se pregăti iatens și cu siguranță. Ceea ce, de altfel, și face emerita atletă.

Valeriu Chiose

FLĂCĂRI

ORIZONTAL: 1) Autoarea volumului „Jocul cu focul” — Stînge focul. 2) Compozitor sovietic, autorul baletului „Flăcările Parisului” — Scriitor sovietic, autorul romanului

(muz.) — Pară, vîpaie — Pene! 5) Haide! — Scriitor sovietic, autorul romanului „Atelierul de foc”. 6) Rîu în R. P. Polonă — Mica lucrătoare din romanul „Atelierul de foc”, de mai sus — Și, latinește. 7) Manifestări entuziaste la mitinguri, parade, retrageri cu torțe etc. — Apucă — Pe (arh.). 8) Autorul proaspătului volum „Anii de foc” — Recente. 9) În exterior — Soare... antic — Mistuită de foc. 10) Literă grecească sau stea în constelația Argus — Face asigurări contra focului — Ceea ce e periculos cu focul. 11) Diminutiv din Adina — Au urechi! — În acel loc. 12) Stropi — Slav în Sparta. 13) Alipite — Fiica lui Dubravin din piesa „Puntea de foc” de Boris Romășov.

„Focul”. 3) Curs de apă în Algeria — Acțiunile pieselor „Judecata focului” de Al. Adamescu și „Orașul în flăcări” de Mihail Davidoglu. 4) Cal — Notă muzicală — ... de Foc sau Arhipelagul lui Magellan — Osie. 5) Vîntul așîțător de foc, în mitologie — Educatoarea din romanul „Atelierul de foc” — Fir. 6) Flăcără, pară, foc — Violent. 7) Zgomotul apei care fierbe pe foc — Mistuire prin foc. 8) În totul! — Cortegiu — Abis! 9) Autorul volumului recent apărut „Focul ocrotit de ape” — Pe cal. 10) Focul vulcanului — Diftong — Croncămîtul ciorii. 11) Strigăt entuziast — A da foc, a incendia. 12) Stînge focul — Înțelept al Greciei antice. 13) Pictor clasic român, autorul tabloului „Bătălia cu faclă a lui Vlad Țepeș” — Produs ceramic obținut prin arderea argilei, din care se fac și sobe pentru foc.

VERTICAL: 1) Flăcără, vîpaie — „Judecata focului” are trei (sing.) — Lentilă cu care anticii aprindeau focul. 2) Porțile... sobelor — Afluent al Dunării — Arde... pe gît. 3) Cărbuni incandescenti care rămîn în foc după ce s-a terminat arderea cu flăcără — Prefix pentru forma oului — Ciucure (mold.). 4) Mezzo forte

UMOR

Fără cuvinte
Desen de R. Hovivian

Primul meteorolog
Desen de M. Zaharov

**SLĂNIC
HEBE
MALNAS
CĂCIULATA
VİLCELE
LIPOVA**

*In fiecare
sticlă, un izvor
de sănătate!*

**Beti APE
MINERALE
NATURALE**

De vinzare in magazinele alimentare,
restaurante, centre de cura și răcoritoare

LEGUME ȘI FRUCTE

conservate prin frig, în vrac, ambalate în cutii de carton, saci de hîrtie, oferă:

**I. I. S. ANTREFRIG, strada Fîntînica nr. 36,
raionul 23 August, București**

consumatorilor colectiv (spitale-cantine) din București și provincie, la prețuri convenabile:

- roșii
- mazăre boabe
- țasole verde
- dovlecei de umplut
- dovlecei cu floare
- bame
- ardei întregi de umplut
- ardei tocați
- prune pentru compot
- vișine pentru compot

Informații telefonice: 12.89.10

**BRINZA TRAPIST
ȘI UNTUL**

produs de

**I.C.I.L.
SIMLEUL
SILVANIEI**

sînt de calitate
superioară

De vinzare la magazinele
alimentare din toată țara

„Bursa noastră este inima prin care trece singele țării, adică capitalul ei. Căci capitalul joacă rolul de singe în mecanismul economic: e se află într-o continuă mișcare. Acțiunile se vind, se cumpără, prețurile cresc, scad în funcție de conjunctură, și totul prin Bursa noastră”.

Aceste cuvinte au fost rostite de unul din președinții Bursei newyorkeze, Fenston. Și deși datează de acum câțiva ani, sînt și acum actuale.

De la Bursă la Pentagon

„Azi, după discursul președintelui Kennedy, cursul acțiunilor la Bursa newyorkeză a crescut brusc. În speranța că beneficiile industriașilor care fabrică armament vor crește, speculanții la bursă cumpără cu precădere acțiunile corporațiilor producătoare de rachete, avioane și aparataj electronic”.

Informații de acest soi au început să apară chiar a doua zi după ce președintele Kennedy a rostit discursul în care anunța că intenționează să sporească cheltuielile militare cu 3,4 miliarde dolari.

Bursa newyorkeză a fost cuprinsă de o psihoză războinică. Dar să vedem cum arată și ce ascunde acest mare centru de afaceri al businessului american?

Wall-Streetul, pe care se află Bursa, este una dintre cele mai scurte străzi newyorkeze. Are în total 500 de metri. Numele și l-a căpătat de la gardul ridicat cîndva ca apărare împotriva indienilor. Strămoșii actualei Burse newyorkeze s-a ivit pe lume sub cerul liber și copacii Wall-Streetului în 1792. Azi „templul dolarului și al vițelului de aur”, a cărui intrare este împodobită cu zvelte coloane grecești, e înconjurat de zgîrie-nori de toate mărimile.

În lunile de vară, Bursa newyorkeză este invadată de turiști cărora li se servesc tot felul de amănunte picante din istoria ei.

O instituție cum este Bursa trebuie să funcționeze fără cusur. Pentru care motiv clientela are la dispoziție nu numai telefoane și poșta pneumatică, ci și cea mai modernă aparată electronică. Știrile mai importante din toate colțurile lumii sînt transmise prin teletip chiar înainte de a fi publicate în marile ziare newyorkeze.

Turistii sînt îndemnați să admire uriașele pănouri luminoase pe care se schimbă cu înalta fulgerului tot felul de date și cifre. Mulți nici nu bănuiesc că îndărătul acestei goane besmetice se ascund destinele a mii de oameni ce și-au încredințat viața diavolului galben. Dar li se relatează detalii inofensive cum ar fi acela că lifturile din interiorul clădirii urcă de la etajul 12 direct la 14, evitînd nefericitul etaj 13 care la drept vorbind „nu există”.

Din galeria situată deasupra marii săli vizitatorilor observă în primul rînd o învălmășeală de nedescris. Vede cum, jos, oamenii mișună fără încetare, și parcă fără rost printre teighelele în formă de polcoavă, — „stații” — cum li se spune. Bărbați (o veche tradiție interzice femeilor accesul în sala principală) în cămăși cu minecile suflecate, în haine, în scurte de piele, avînd în mînă receptoare și mașoane de poșta pneumatică, stau

pe loc sau se agită de colo-colo, strigă, semnează, se strecoară printre mormanele de hîrtie care zac pe dușumea.

Peste două mii de oameni iau zilnic parte la activitatea giganticei mașini a Bursei; 800—900 dintre ei sînt speculanți la bursă, 750 — agenți de bursă, care primesc dispoziții telefonice sau au alte misiuni; 500 — funcționari ai Bursei, care înregistrează orice oscilație a cursului, dau informații și veghează ca buletinele să fie transmise îndată prin teletip în toate colțurile lumii.

Se spune că într-o zi obișnuită se execută circa 50.000 de comenzi de cumpărare și vînzare de acțiuni. Sub podeaua sălii sînt instalați 65 de kilometri de cablu de poșta pneumatică. Acest cablu unește cele 19 „stații” din sală cu cabinetele telefonice. Mii de linii telefonice particulare leagă sala Bursei cu direcțiile firmelor membre. Pe bună dreptate circulă aici gluma că dacă dolarul este dumne-

văd în această cifră un semn că oamenii se tem de continuă scădere a puterii de cumpărare a dolarului. Într-adevăr, puterea de cumpărare a dolarului este din ce în ce mai primejduită. De aceea micii depunători își investesc economiile în întreprinderi, cumpărînd acțiuni, în loc să depună banii la bancă sau să achiziționeze obligații de stat.

Atragerea resurselor micilor posesori de acțiuni convine de minune monopolurilor — adevărații stăpîni ai S.U.A. Le convine atît din punct de vedere politic cît și economic. Politic — pentru că asta le ajută să întretină mitul „unității de interese” dintre patroni și muncitori, convingînd pe cel ce posedă una sau două acțiuni că este și el proprietar al întreprinderii. Iar din punct de vedere economic le convine pentru că pe seama

Bursa din New York, un barometru sensibil al vieții politice americane

chemat revista americană „Business Week”. Iar într-un interviu recent cu un corresponsal al ziarului „New York Herald Tribune”, Walter Maynard, asociat al marilor firme „Shearson, Hammil and Company”, a declarat deschis și cinic: „Balansarea d-lui Kennedy pe marginea prăpastiei războiului rece, va fi primită fără îndoială favorabil pe piața hîrtilor de valoare”.

Într-adevăr, reacția Bursei newyorkeze nu s-a lăsat așteptată. A doua zi dimineață, cînd templul dolarului și-a deschis ușile, a început o înfrigurată cumpărare a acțiunilor uzinelor de armament „Boeing”,

„Lockhead”, „Republic Aviation” și altele. Acțiunile concernului „Dupont de Nemours” — cel mai mare producător de explozivi și de alte produse chimice, au crescut pe loc cu cîte cinci dolari. A urcat brusc și cursul acțiunilor lui „General Electric Company”, „American Telephone and Telegraph Company”, „American Machine and Foundry Company”, care primesc de asemenea masive comenzi de armament.

„Intensificarea înarmărilor prevestește sporierea cumpărărilor” — exulta ziarul de bursă „Journal of Commerce”. În articolul amintit se arată deschis că reprezentanții companiilor din multe ramuri industriale se așteaptă ca accelerarea ritmului realizării a programului de înarmare să ducă nu numai la sporirea comenzilor de rachete, avioane și aparataj electronic, ci și la stimularea dezvoltării unor ramuri ale industriei cum sînt cea chimică și metalurgică. Ziarul amintit prezice că creșterea efectivului forțelor armate americane, așa cum a fost ea plănuită, va duce în același timp și la o creștere a profiturilor companiilor care furnizează armatei produse textile, alimentare și alte mărfuri. În felul acesta, însăși presa americană a confirmat legătura directă care există între Bursa de pe Wall-Street și Pentagonul din Washington.

Conducătorii de azi ai Americii, stăpînii „concernelor morții”, sînt interesați în menținerea încordării internaționale, în ațitarea continuă a isteriei războinice. Această isterie, această nebunească psihoză a războiului se simte în primul rînd în bătaia agitată a inimii inecate în grăsime a Americii — Bursa newyorkeză, care indică ca un barometru starea afacerilor în lumea capitalistă, lumea businessului.

N. Dedkov

Berlinezii vor să trăiască în pace

Esenta politicii lui Adenauer este pregătirea revanșei. Ignorarea ostentativă a R.D.G., ațitarea urii între germanii din cele două state, pregătirea de fapt a unui război fratricid — toate acestea sînt necesare celor care se tem de pace ca dracul de tîmie, care nu pot trăi fără gîndul redobîndirii averilor pierdute.

În urma crahului total al aventurii hitleriste, mulți monopolști vest-germani au pierdut o mare parte din fabricile, uzinele, pămînturile lor. Conform unei statistici vest-germane, pe teritoriul R.D.G. se află un număr de 786 întreprinderi care au aparținut înainte concernelor hitleriste. Uriașul concern chimic I. G. Farbenindustrie, de pildă, a pierdut după război 40 la sută din întreprinderile sale aflate în partea de răsărit a Germaniei și patronii concernului mai păstrează și azi acțiunile fostelor lor întreprinderi. În iunie 1953, cu cîteva zile înainte de încercarea de rebeliune organizată de monopolști și fasciști, aceste acțiuni au fost scoase urgent din seif și, ca la semnul unei baghete magice, prețurile lor au crescut de cîteva ori. Dar speranțele s-au spulberat...

Moșierii, proprietarii de uzine, milionarii privesc cu ochi încărecați de ură R.D.G., — republică a poporului. Tratatul de pace cu Germania înseamnă crahul politicii lor revanșarde.

Instrucțiunile lui „Münchener Merkur”...

Lingviștii care doresc să cunoască bine injurăturile din limba germană o pot face citînd „informațiile” despre R.D.G. care apar în

ziarele bulevardiere din Berlinul occidental. Fără a încerca să-și ascundă țelurile, presa reacționară vest-germană și vest-berlineză cheamă deschis la o răsturnare în Germania democratică.

Campania pentru noul puci fascist a fost deschisă încă la sfîrșitul lunii iunie de ziarul „Münchener Merkur”, finanțat din fondurile ministrului de război Strauss. Această publicație chema la „organizarea unor măsuri din partea Occidentului, care să ducă la o răsturnare” în R.D.G. La ce fel de măsuri se referea ziarul? „Sabotaj, organizat în întreprinderi și în transporturi, dezertări în masă și demonstrații de stradă pentru lichidarea totală a armatei populare și pentru o răscoală generală împotriva Armatei Sovietice”.

Acestea sînt instrucțiunile date iepădurilor fasciste care și-au făcut cuib în Berlinul occidental. Pînă acum ele au profitat nepedepsite de faptul că frontiera dintre Berlinul occidental și cel răsăritean era practic deschisă. Agenții spionajului apusean treceau nestingheriți această frontieră, iar funcționarii unor servicii suspecte din sectorul apusean al orașului, veneau pe teritoriul Berlinului democrat și încercau să terorizeze populația cu scrisori și telefoane provocatoare.

Drumul provocatorilor a fost închis!

În rîndurile populației vest-berlineze este întretinută în mod artificial o atmosferă de panică. Presa locală, radioul, televiziunea răspîndesc tot felul de zvonuri absurde cum că Uniunea Sovietică ar pregăti o blocadă împotriva Berlinului occidental spre a-l izola de restul lu-

mii. Locuitorilor acestei părți a orașului li se repetă la infinit: „Berlinul este gata să reziste la blocadă. Magaziile sale adăpostesc aproape cinci milioane de tone de mărfuri, în valoare de un miliard și jumătate de mărci. Occidentul nu va uita!” Și pentru a spori panica, provocatorii s-au apucat urgent să tipărească cartele de alimente.

Dar berlinezii din ambele părți ale orașului sînt sîtuți de isteria războinică. Iată de ce, sute de mii de locuitori din Berlinul vestic, laolaltă cu concetățenii lor din sectorul democratic, au primit cu bucurie măsura alt de importantă luată de guvernul R.D.G. în vederea apărării liniștii și intereselor lor.

După cum se știe, Consiliul de Miniștri al Republicii Democratice Germane, în conformitate cu hotărîrea Comitetului politic consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia, a introdus controlul la frontierele R.D.G., inclusiv granița cu sectorul occidental al Berlinului.

Astfel de control există la frontierele oricărui stat suveran. Acum, drumul activității subversive a provocatorilor vest-germani, spionilor, speculanților a fost închis! Pînă cînd Berlinul occidental nu va fi un oraș demilitarizat, neutru și liber, acest control nu va fi desființat.

Firește, nici de acum înainte nu sînt excluse acțiuni provocatoare.

Faptele dovedesc că forțele progresiste din amîndouă părțile Germaniei, toate popoarele iubitoare de pace sprijină propunerea de a se încheia Tratatul de pace cu Germania, de a se reglementa pașnic problema Berlinului occidental.

V. Masic

zeul Bursei, societatea de telefoane „Graham Bell” este profetul lui.

Trîmbișînd de multă vreme răsufletul mit al așanumitului „capitalism popular”, „democrat”, propaganda americană și oamenii Bursei citează ca argument o cifră: în ultimii zece ani numărul posesorilor de acțiuni din S.U.A. a crescut de la 6,5 la 15 milioane. Ceea ce, pretinde propaganda, dovedește „creșterea prosperității” și „încrederea în viitor” a poporului american. Dar specialiștii cu experiență

micilor depunători crește masa capitalului. În cazul schimbărilor de conjunctură și al scăderii cursului acțiunilor, pagubele sînt trecute comod pe umerii micilor depunători. Iată, dar, cum creșterea numărului posesorilor de acțiuni dovedește de fapt că rechini capitaliști se străduiesc să înghită economiile peștilor mărunți, pentru a stoarce noi profituri sau a plăti pagubele din buzunarul acestora.

„Limita este cerul, dați producție de război cît puteți mai multă!” — a